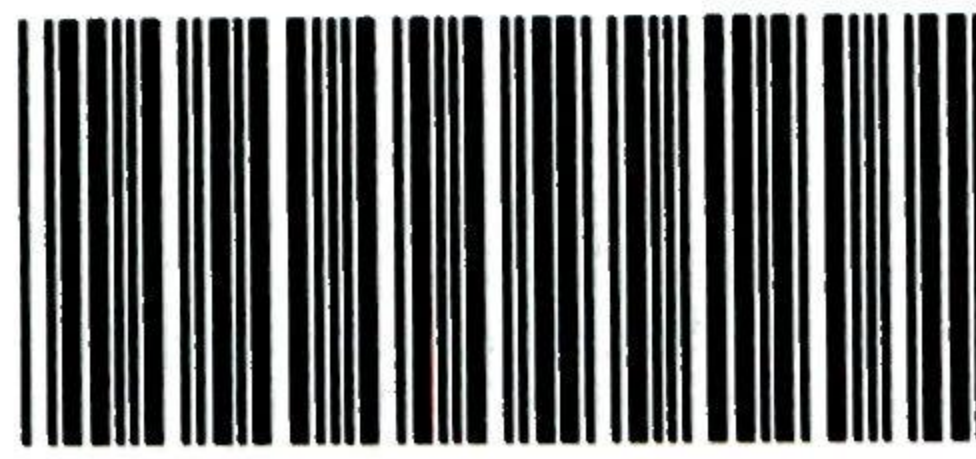

משרד הביטחון

ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

התחלת תיק

2692805

מספר משלוח/תיק : 1986 / 157 - 302

תאריך המסמך המוקדם : 01.01.1973

תאריך המסמך המאוחר : 31.12.1974

סימון התיק : 509

4 ארובתארי אמתה קייק

מח"ט 7 (ינוש בן-גל)

אנ"מ	מ"ד הטורדיה
ביפור	- צ"ר
25- 4454	ת"ק ח.מ.ס.
-	דפ"מ

נתן ע"י מפקד/מ"מ סגן היסלוייה
 זכאי צ"ש פלנה

שאלה: איך תפסה אותך המלחמה איפה היתה החט' וכו'?

תשובה: יום הכיפורים: ב-6 לחודש בשעה 2.00 בצהריים התכנסה קבוצת פקודות של החט' בנפת. מטרתה היתה לתת את תכנית ההגנה על רמת הגולן בתחום האחריות החטיבתית. בשעה 2000 בצהריים עם תחילת הפקודה מחנה נפת הופצץ על ידי מטוסי סוריה מהאוויר והופגז ע"י ארט' סורית. קבוצת הפקודות הופסקה וכל מפקדי הגדודים התפזרו לחניונים של היחידות שלהם והחפ"ק החט' יצא מייד לשטח.

הסד"כ החט' גדוד סנקים 82; גדוד סנקים

גדוד סנקים 71 גד' סנקים מבסל"ש

גדוד סנקים 75 עם פלוגת סיור ופלוגת חרמ"ש.

אלוף הפיקוד פקד על גד' 82 ח"פ 188 להגנת רמת הגולן. האחריות נחלקה לשתי חטיבות: חט' 188 בדרום חט' 7 קיבלה את האחריות על הגיזרה הצפונית.

גבול הגזרות: מוצב 109 דרומה מקונטרה, מ-9 ק"מ לדרום דרום לקונטרה ועד החרמון באחריות החט'. כתוצאה מהורדת גד' 82 מהסד"כ החט' גד' 75 נהפך ע"י המח"ט לגד' סנקים ציוותו לו פלוגת סנקים מאחד מגד' הסנקים. 3 גדודי סנקים, גד' אחד היה מוקטן.

לאחר קבלת האחריות בשעה 3.30 יצרנו מגע עם האוייב הסורי, בגזרת בין קוניטרה לבין מוצב 105. לא היו ידיעות על מצב האוייב יצרנו מגע עם סנקים+רביס. היו ביניהם 62-+ ונערכנו להגנה ניידת ולבלימה מזרחית מכביש מג'דל שמס קוניטרה. כאשר עד הערב תפסנו את השטחים השולטים של בוקעתה חל א-שכה עיין חוור הבוסטר ואזור 109.

לילה קיבלנו ח"פ גד' 74 שהתיישב לאורך הקו הסגול במוצבים 103, 105, 104, 107 ו-109.

שאלה: האם קודם לכן הם היו בידי האוייב.
 תשובה: לא, אצלינו זה לא קרה.

ההתקפה המסיבית שהסורים פיתחו עלינו היתה בליל 6,7 לחודש כאשר נבלמה עם שחר, לאחר השמדת סנקים של האוייב שהתקרבו עד 200 מטר מהעמדות. מלאכת ההשמדה הושלמה עם אור ראשון. הסורים השאירו בשטח 50 סנקים מושמדים. כל הלילה היינו נתונים להפגזה ארטילרית מאסיבית שבסיוע ארטילריה ניסו לפרוץ.

ב-7,8 לחודש ניסו הסורים לפרוץ ע"י התקפות מאסיביות בגיזרה שבין קוניטרה לבין תל-א-שכה בשתי התקפות יום ובהתקפת לילה נוספת, אך גם הפעם נבלמו והושמדו, כאשר טווחי הלחימה ביום כתוצאה מכמות הסנקים היגיעו עד 70/50 מ'.
 יום הקרב האחריון לבלימה היה ב-9 לחודש. כאן הסורים פיתחו את המאמץ העיקרי

מסמך / מס' / מס' (ניסוח)

מאמץ אחרון שלהם. שבו ניסו בכל מחיר לפרוץ למצוא נקודת תורפה בבלימה החטיבתית ודרכה לפרוץ. עם אור ראשון התחילה הפגזה ארטילרית לרוחב 2 ק"מ בין הבוסטר לתל-א-שכה. הם קידמו קמות גדולה של טנקים בסיוע אוירי על הדרגים ועל הכוחות בקוים, כתוצאה ממאמצא מהפגזה ארט' מסיבית. בסביבות שעה 9.00 הטנקים עזבו את עמדות הירי לאחור עם הפסקת ההפגזה הארט' נוכחנו לדעת שהרפטים ממאמצא בעמדות הטנקים שעזבנו נתפסו ע"י האוייב. יצאנו להתקפת נגד עם ממאמצא הכוחות שהיו בידינו (חט' זו הייתה מדולדלת כל גד' בסד"כ של 15/13 טנקים).

פיתחנו התקפת נגד לכיבוש הרכסים מחדש, ב-9.30 - 10.00 הצלחנו להשמיד את הטנקים, ולתפוס את הרכס מחדש.

על אותו מקום התפתחה התקפת נגד סורית מחודשת עם כח רענן שהגיע ממזרח. רוב הטנקים עמדו ללא תחמושת כשבכל טנק היו 3,4 פגזים. אצ ואח"כ קיבלנו מהאוגדה כוח בפיקודו של יוסי בן-חנן שהגיע כעתודה והוכנס מייד לאותו מקום שהיה נקודת התורפה שלנו. זה היה המקום שבו סא"ל רטס נהרג והוא למעשה היטה את הקרב הסופי לטובתנו. הוא בא עם 13 טנקים רעננים עם "בסן מלאה" נכנס לפער שנוצר והצליח לתקוף בתעלת נ"ט לאורך הקו הסוגל. במשך כל 3 הלילות ו-4 הימים שלחמנו בקרב הבלימה לפי הערכת הושמדו כ-350-400 טנקים סורים. שטח ההשמדה העיקרי היה מצפון לקונטרה מוצבים 105, 107. עוד שטח היה מקונטרה ועד מוצב 110, קרב הבלימה היה השלב הראשון של המלחמה שבו למעשה עמדנו בהגנה וזה ע"י השיטה הבאה של תפיסת אמצא שטחים שולטים ששלטו על הכניסה לצפון הרמה והחזקתם ללא עזיבה ביום ובלילה, תפעול עתודה חטיבתית לנקודות תורפה בעוצמה של פלוגה בת 7,5 טנקים, שהוכנסה על ידי למקום צפוי להצלחת המאמץ הסורי והפעלת כוח נייד בעוצמת פלוגה לפיטרול וסיור מקונטרה ודרומה למוצבים 109 110 על מנת לאבטח את האגף ולמנוע את המאמץ הסורי הדרומי מלתקוף אותנו מכיוון צפון ודרום.

לפי דעתי אנו עמדנו במשימה זו ולא נתנו למאמצים הסורים לפרוץ הודות לאומץ לבם של המט"קים המג"דים למרות התנאים הקשים, הארט' המאסיבית ועוצמת שריון הסורי מבחינה כמותית לא זזנו מטר אחורה (פרט למקרה הכווד) + בגלל המקצועיות של הצוותים שלנו במיוחד בחחום התותחנות רוב האבידות של החט' היו ב-4 הימים של ההגנה לפי הערכתי בתקופה הזו איבדנו כ-30 - 50 טנקים שנפגעו.

יש לציין שהסורים תקפו בכל התנאים גם ביום וגם ללילה. מה שהפליא זה הוא באותם המקומות שהם נכשלו פעם אחת בפעם השניה. אמצא

השלב השני: היה שלב של הבקעה ופריצה לעומק עברנו ממגננה להתקפה וזה היה ב-11.10 בשעה 11 חט' 7 היה החט' הראשונה שעברה את גבול 6 הימים. הפריצה הייתה בין גבול אצא 104 ל-105. בשני המאמצים העיקריים: מאמץ צפוני שקהלני הוביל אותו לעבר מזרעה בית ג'אן בעקבותיו בא עמוס כץ. מאמץ שני שהוביל יוסי בן-חנן בעקבותיו

מפגש/פגישות/פגישות (ויבט/ני ה)

גד' 72 נע וכבש את ג'בחה אל-חשב, טרנג'ה ועלה באיגוף צפוני את חנה וון דמשק לעבר סאסא. עד אור אחרון כוחותינו ישבו מעל מזרח בית ג'אן וחלס חלפה ולרגלי חל-שמאס.

למחרת ב-12x12 לחודש כבשנו את מזרח בית ג'אן ואת בית ג'אן תקפנו את חל-שמס תקפנו דרך הלג'ות אך ההתקפה נבלמה ע"י הסורים ו-יוסי בן-8 נפצע.

ב-14 לחודש חל-שמס נכבשה ע"י חי"ר והגד' של יאיר נפשי חבר איחם סיהר והשמיד את השריון עם בוקר של 14 לחודש. ויצר מגע עם סנקים שיצאו מסאסא והשמיד אותם.

לגבי כוח הבלימה, הצלחנו להגיע לרכסים שלחמנו עליהם ב-4 הימים הראשונים הודות לעמידת של הגד' של יאיר נפשי (גד' 74) שקיבלנו מחט' 188 היות והוא הצליח ב-104 110 עם הגד' שלו להשמיד את כל המאמצים של הסורים לגשר על תעלת הנ"ט. זה נתן לנו זמן להגיע מ-נפח לקו הבלימה שלנו. לאתר מכן בהמשך הסורים נמצאו בצד אחד ממערב נבלמו ע"י חט' 7 ובעורף נמצאו מוצבים של כוחותינו 107, 105, 104 שנשארו עדיין וכוחותינו תקפו והעסיקו אותם מאחור ז"א ("סנדביץ").

אף אחד מהמוצבים לא נלקח ולא הושמד את כולם תקפו בחי"ר ובשריון ועלו ממש על המוצבים.

השלב ה-שלישי של המלחמה היה התבססות בקויים החדשים שאליהם הגענו וסופית קבענו אותם. ב-14 לחודש כשהחט' היחה פרוסה ממזרעת בית ג'אן בצפון חל-שמס במרכז, ואזור קנקר בדרום (5 ק"מ מקנקר בדרום) משלב זה עד הפסקת האש בכל אחת מהנקודות שציינתי, הסורים פיתחו התקפות נגד כמעט אצא מידי יום ביומו לצורך השתלטות על הנקודות והשטחים השולטים שישבנו עליהם. זה השלב השלישי שהוא ייצוב הקו החדש והדיפת ההתקפות עליו.

שאלה: מה היו הדברים האופייניים להחמת הסורים?

חשובה: א- הפעלת מסות גדולות של סנקים במספר רב של צירים.

ב- הפעלת לוחמת לילה של סנקים סורים בסיוע חי"ר.

ג- הפיכת כל חל בסוריה כמאחד ולמעוז של סנקים סורים וחי"ר שהפעיל נ"ט.

ד- ארטילריה מסיבית

ה- מיקוש על צירי ההתקדמות והפריסה.

ו- פעילות לילה של ציידים סנקים לחקפית חניונים קדמיים.

ז- תקיפות אויר על כוחותינו.

הצבא הסורי הוא צבא שלחם עד כה באומץ לב אבל בטפשות ללא הוצאת לקחים טקטיים מידיים חוץ כדי להחזיק על סמך כשלונות שהיו לו ברמה שלו השריונאית מקצועית נמוכה מאד.

טי-62

טי-62 הוא סנק בעל קצב ירי איטי לפי הערכתו בסווחים מעל 2500 הוא לא נחדר ע"י

ה-ח"ש, לפחות לא בחלק הקדמי של הצריח. מומלץ לירות עליו בסווחים ארוכים ב-מעין ו-חלול

1 4 009001

אג"מ/מה"ד/הסטוריה
13 נוב' 73

גן חט' 7
סוגי (א) ואלפונים
דגן כספים

תחקיר מפקדת חט' 7

אג"מ	מה"ד	הסטוריה
ביפור	-	צפון
25-4453	תיק	מס.
פ"ט מס.	-	דפים

משתתפים:

- ק' אג"מ - רס"ן חגי.
- ק' חימוש - רס"ן זקס.
- ק' קשר - סרן שלום.
- ד"ר - סרן דרד.

סא"ל אמיתי:

אנחנו רוצים לשמוע חלקו של כל אחד במלחמה. וזאת בשביל 2 דברים: דבר ראשון - לקחים, דבר שני - החטיבה תצטרך להגיש דו"ח. דבר נוסף - כדי שאנחנו נוכל לערוך מחקר על מה שהיה. יש פה שאלון, נערך על סמך דיווחים והיומן, ובו הדברים העיקריים. דבר שני - הכנתי כאן שאלות שלא חייבים להתייחס אליהן, כי הם חזרה על דברים או שאין מה לענות. השאלון הוא מורה הדרך. ניקח את היום הראשון ונראה מה היה בו. כל אחד מבחינתו שלו, יתייחס לדברים האלה.

רס"ן חגי:

הכנות: החט' נכנסה לכוננות ברמת-הגולן לפי פקודת מהגי"ש, החל מערב ראש-השנה, כאשר העלינו לכאן את גד' 77 עם 4 פל' בפיקוד סא"ל קהלני. בירזמת המח"ט העלינו גם אלמנט חפ"ק חטיבתי על כל צרה שלא תבוא. המח"ט שלנו הוא בחור אינטואיטיבי מאד, הוא רצה את זה כי הוא אמר "אני מרגיש". וזה היה בערב ראש-השנה, ועד אז לא היו לנו שום ידיעות מודיעיניות, אלו פקודות מבצעיות לתכנון כלשהו. העלינו פשוט גדוד לתגבור רמת-הגולן. אני יחסית חדש בחטיבה, אבל תרגולת של תגבור החטיבה בגדוד מחט' 7 - זה דבר מקובל מאד. הגדוד ישב בצומת "עגבניה", בצומת נפח-ראס⁶ וחיכה. בהתחלה הוא ישב במחנה "ירדן", התארגן שם, עשינו לו בקורות. מטה החטיבה עלה וישב בראש השנה למעלה, עשה סיורים בקו ובדק את הגדוד. במשך השבוע, לפני המלחמה, עשינו סיורים בקו עם מפקדי הגדודים - היו 2 מג"דים - 75 ו-82 שהיו חדשים בחטיבה ולא היכירו את רמת-הגולן וכנ"ל קציני המטה שלהם.

ביום חמישי בלילה יומיים לפני יום הכפור, בעצם ביום חמישי אחה"צ, הייתי במפקדת הגי"ש וקבלנו התרעות ראשונות על כוננויות אפשרויות למחרת. ביום חמישי בלילה, ב-0400, היתה הודעה לחטיבה, כאשר קצין הקשר היה זה שהעיר אותי ב-0530 בחדר ואמר לי שקצין המבצעים של הגי"ש מבקש שאתקשר אליו דחוף. התקשרתי ואמר לי שאין יציאות, אף אחד לא יוצא בכל החטיבה, כוננות גבוהה.

סרן שלום:

כבר ביום חמישי בבקר דברו על כך שאפשר להשאיר אנשים פחות חשובים באגפים, כי קרוב לוודאי שיהיו יציאות ביום שישי בבוקר.

ק' אג"מ:

נכון, האינטואיציה של המח"ט - הוא אמר ביום כיפור אנחנו למעלה ונתן לוח זמנים משוער מה קורה לאחר מכן. אחרי יום כיפור אנחנו מקבלים אחריות גזרות עם חט' 188 ו-7.

סרן שלום:

כן, רק אתה טועה לגבי היום. יום שישי ב-1400 עליתי על מטוס. ז"א שהשיחה לא היתה ביום חמישי בצהריים אלא ביום שישי בבקר ב-0400.

[5]

זה מה שאני אומר - ליל חמישי-שישי. וזה אחרי ישיבת מטה שהיתה לנו ביום חמישי בערב, שבה דנו על אפשרות פירוק גדודים ומסגרות, פירוק חטיבה מסויימת.

ק' אג"מ:

בראש השנה, לפני זה, בחג הראשון - ביום רביעי עליתי לכאן עם פלוגה של גבע, מגדוד 82.

ק' קשר:

חסלחו לי, גבע היה בניסוי "אניפלוט" עם כל הפלוגה עד יום שישי, ערב יום כיפור. ביום שישי הוצאתי אותו.

ק' אג"מ:

מיהו גבע?

שאלה:

מ"פ מיוחד בחטיבה. הבאנו אותו לשדה התעופה בחצרים ולא ידענו אם הוא יורד לסיני או לא.

תשובה:

זה היה בפעם השניה.

ק' קשר:

בראש השנה הוא היה פה, כי היינו בכריכה באכר-פרלה, כן-שוהם וערדד ופגשנו שם את צבט וגבע. באתי לשם עם כן-שוהם.

ק' חימוש:

אומר לכם בדיוק מי היה: סריטץ (ז"ל) מנחם, זמיר מגדוד 82, אמנוך לכיאן-אמי.

ק' אג"מ:

הפלוגה הראשונה שהצטיידה על 15 טנקים היתה של גבע. הראשונים שהיו ברמת-הגולן מהחטיבה, בערב ראש-השנה.

ק' קשר:

בסדר, צודק.

ק' אג"מ:

היינו צריכים לעלות בצוותים. הצוותים שהיו לנו ביד הם בגדוד 82 היו צוותים שהיו עסוקים בניסוי סודי של גשר גלילי, שהוא כבר לא סודי. היה לנו ספק אם להעלות אותם או לא. בסוף העלינו אותם. ביום ראשון, מיד אחרי ראש-השנה, העלינו אותם והעלינו את הפלוגה של זמיר, שהיא מבצעית אחרת מגדוד 82, במקומו. גבע ירד להמשך ניסויים.

אגב, גבע הוא שם קוד או מ"פ?

שאלה:

שם מ"פ, בנו של האלוף - גבע.

תשובה:

גדוד 77 היה כל השבוע. כפי שאמרנו במפקדת החטיבה, מבחינת כוחות טנקים שנשארו לנו ביד - גדוד 82 שמצבו מבחינת אימונים היה: היו לו 2 פל' מבצעיות, אחת מהן היתה כבר כאן עם גדוד 77 והשניה היתה עסוקה בניסוי גשר גליליים. היו לנו 2 פלוגות באימון 3מ"פ של נח"ל שהיו בשלב של אחרי אימון צוות כלומר, הם גמרו אימון צוות והם נקראים מבצעים מבחינת צה"ל, עו"ד לא השלימו את האימון - אימון פלוגה ואימון מחלקה.

מבחינת רמת הפלוגות המבצעיות בחטיבה, 4 פל' של 77 ו-2 פל' של גד' 82, אני אישית (עברתי הרבה יחידות בצבא) לא זוכר רמה מקצועית וביצועית של פלוגות כזו טובה, עוד טרם המלחמה. המח"ט לא הפסיק לומר זאת, ביחוד על הפלוגות של גדוד 77 שהיו צעירות יחסית, אך עשו אימון פלוגה בצורה טובה, יחסית.

אתה מדבר על גדוד 77 ו-82. מיהו הגדוד השלישי?

שאלה:

הגדוד השלישי בחט' הוא גדוד 75 בשלב זה, שהוא גד' חרמ"ש. יש לו

תשובה:

פל' חרמ"ש אחת ופל' סיור אחת. אין לו כלל טנקים.

שאלה:

היכן הוא היה בשלב הזה?

תשובה:

במחנה נתן, באימון של 2 הפלוגות, כאשר פל' הסיור עשתה אימון מש"קי סיור, ופל' החרמ"ש - אימון החרמ"ש, גד' 77 היה זה שגמר את האימונים, והיה בהתארגנות ובעבודות חימוש בעיקר. גדוד 82 היה באימון 2 פל' צמ"פ: פל' אחת בניסוי של צוות, ופל' נוספת שהיתה בכוננות פה עם גד' 77.

נחזור ליום חמישי, ערב יום-כיפור. במטה סיכמנו מי ישאר, נתנו אפשרויות מי יכול לצאת ביום שישי עם בוקר. ויש לנו תרגולת רגילה שמי שיכול לצאת, לא יוצא עד שמקבל אישור סופי. קבלנו את הפקודה הזו מהגיי"ש שאף אחד לא יוצא, ואז הכל התחיל להתגלגל בצורה דרסטית. אני לא מדייק בשעות, אבל בערך ב-7.30 הודיעו לי שהחט' כולה מתוכננת לעלות לרמת-הגולן. זה גד' 82 בנוסף ל-77 שהיה למעלה ומפקדת החטיבה. על גדוד 75 לא דברו כלל. לאחר מכן, אמרו לי שלישי, מפקדת החטיבה תעלה באמת לרמת-הגולן, גדוד 82 יצטרף לחטיבה בסיני, יורד לתגבר את סיני. שוב שונה לרמת-הגולן הכל. היו מספר שינויים, הגיי"ש עצמו לא ידע ולא החליט. היה ברור שהפל' של גבע, שאמנם שייכת לחטיבה, לגדוד 82 אבל היא מאומנת על גשר גלילים, בכל מקרה היא מתוכננת לרדת לסיני, אם יצטרכו גשר גלילים לצליחה. לקראת 11.00 כבר קבלנו הודעות מוגמרות על זמני טיסה, כאשר העקרון בעליה היה, שהטנקים של החטיבה נשארים במחנות הקבע שלנו: גדוד 77 - הטנקים ברפידים, גד' 82 במחנה נתן. הצוותים עולים לכאן בטיסה, מקבלים טנקים מיחידות מילואים, מסט' 179. הגדוד של קהלני קיבל בהתחלה טנקים מגד' 39 שהוא גדוד המילואים של חט' 188. החטיבה קבלה פקודה לטוס, החל מהשעה 1.00, כאשר במקביל לזה קיבלנו פקודה שאנו מקבלים גדוד טנקים שלישי מביח"ס לשריון שנקרא גדוד 71, בפיקודו של רטס (זעל). אמרו לנו שהגדוד הזה יעלה בטיסה ביום שישי לפנות ערב ויתארגן ופה נקבל אותו ת.פ. בדקה ה-90 קראו לי למגדל הפיקוד ואמרו לי שהפל' של גבע עולה איתנו. עלינו הנה בטיסה. אגב, בסיבוב אחד עלה כל גד' 82 ומפקדת החטיבה - ב"הרקולס" וב-2 "דקוטרות". נחתנו במחניים. אוטובוסים לקחו אותנו ל-פילון ושם הגדוד התחיל "להתלבש" על טנקים. במקביל העלינו רכב של מפקדת החטיבה על מובילים ועל הכביש כדי לעלה לכאן להתארגנות.

ק' חימוש:

המצב הטכני הטנקים בחט' 179 היה גרוע. היו פגיונים, בחלקם כתוצאה מהתיקונים שהיו צריכים לבצע שם. חלק קטן מהטנקים הוחלף כי לא היו כשירים.

שאלה 2

איזה סוג תיקונים?

תשובה:

תיקונים שפוגעים בכשירות, במערכות טעינה בעיקר ומערכות ^{עוד} חשמליות, בעיקר נושא חשמל. היו עוד הרבה דברים חסרים, היו השלמות לעומת זאת, גד' 39 של חט' 188 היה בראש-השנה מאורגן ומסודר למופת.

שאלה:

כמה זמן לקח להתאגן על הטנקים של 179?

תשובה:

גד' 82 גמר לתרגל ולחמש בערב, היו צריכים להעלות אותו על מובילים ולהביאו לכאן. גד' 71, של רפי, שהגיע בערב, היה צריך לקבל גד' של חט' 179 שיצאה לתרגול באותו שבוע. את הצוותים שלו החזיקו עם צו 8 עד שגד' 77 התארגן פה. עד שגד' 77 התארגן, שחררו אותם. הגד' הזה היה מזווד בחלקו ומחומש בחלקו, היו עוד מספר טנקים והם יצאו לשטחי התארגנות וגם בגד' הזה היו הרבה

1 4 009004

בעיות, כך שהוא, למעשה, גמר להתארגן בבקר. מאחר שהמובילים העלו את גד' 82, החלו להעלות למעלה את גד' 71. בבקר נתנה פקודה לצאת עם שלדת הגדוד, השרשראות לכאן. ובשעה 2.00 לערך יצא גד' 71 ועוד 16 טנקים, נדמה לי.

ק' אג"מ: קצת יותר, היתה חסרה לו פלוגה.

ק' חימוש: יתרת הגדוד היתה עדיין בנסיעה.

ק' קשר: לא כל הגדוד, כי אנחנו קבלנו פה, בשלב ראשון, הרי העולנו 8 צוותים מגד' 82 ועוד 12 מגד' 77. סה"כ 30 צוותים. פה היו 30 טנקים. כלומר, עוד פלוגה מ-82 התארגנה פה.

ק' חימוש: קבלנו פה רק 4 טנקים היות ו-4 טנקים נוספים פיננו את הקו ב-188.

ק' קשר: פלוגה התארגנה פה ו-2 פלוגות התארגנו שם. שם התארגן גד לרן ב-179 וגם צ'סנר. גבע עלה פה.

ק' חימוש: מבחינת אמצעים וכו' - נמשיך לגעת בנושא הכוננות - הפקודות שקבלתי מהגיי"ש היו שאת כל הציוד אני מקבל בפקוד צפון ואני לא לוקח איתי שום דבר מחט' 7. הפקודה גם היתה לעצור כלי רכב שהיו חסרות חלקי חילוף, לעלות לקו ונדמה לי שמצאו את המובילים של הנגמשי"ם שלנו. אני לא יודע איך אבל בסופו של דבר הם הגיעו. בתחילה אמרו שעוצרים אותם. כאשר כל התוספות שדרשתי תוספות, חלקי-חילוף, כח אדם מפיקוד צפון - קבלתי ברובו, אבל מבחינת תרגול מחסנים וימחי"ם: חלקי חילוף וכוחות לגדודים ופלוגות לקו בחסר. ישנו שלד בענין אבל, הוא חסר מתוכן; ישנם שם ברגים, וכל מיני דברים להחלפה, אבל דברים קריטיים - לא היו. מכללים לא היו, כולל כלים ספציפיים שהיה בהם חוסר במלחמה עד שהביאו אותם. זחלמי"ם טכניים שהם בלתי מתאימים, כלומר זחל"מ דגם ג' שלא הוכיח עצמו במלחמה. אצלי היו זחלמי"ם דגם ב' הם היו יותר טובים, הם פחות ניידים אבל יותר טובים לעבודות חימוש, מכל הבחינות. היו לי חלקי-חילוף חירום מוכנות ומסודרות ומאורגנות, היה אוצר ממש, חבל שנשאר שם.

ק' קשר: מה שתפס אותך ואת כולנו: אותם חלקי חילוף שהיו חסרים לך בחימוש היו חסרים לי בקשר. הפלוגות יצאו בדיוק עם מה שהיה להם בטנקים. אף אביזר רזרבי אחד, אף כבע שריונאי רזרבי אחד. ממש לא מאורגן, לא מסודר.

ק' חימשש: החטבה לא היתה כלל מאורגנת, חימושית, לדעתי. כח האדם שנקלע לכאן, או זה שהיה כאן ערב ראש-השנה היה מועט, משום שמספר האנשים שאפשר היה לקחת במטוסים היה קטן. וגם חלק (מהמטוסים) הפכו לכלים ולא לאנשים.

שאלה: מה לגבי הקשר עד השלב הזה?

ק' קשר: עליתי עם הגדוד הנוסף של קהלני, בערב ראש השנה הראשון. קבלנו פה את הטנקים של גד' - ימ"ח של גד' 39 היה מאורגן למופת, טנקים בדוקים ותקינים. הייתי פה עד יום שישי של ראש-השנה, ירדנו חזרה.

ל-קטלמה עליתי חזרה, יחד עם גד' 82 והתלבשנו שבכל הטנקים שלו גדוד 79. החימוש תופס גם אותנו, דברים נוראים, חסרים ניוותים וכו'. היה שם הרבה מאד עבודה. סה"כ, מה שהעליתי מהחטיבה לכאן היה: טנדר סוסנתא שלי, ומזה חיינו כמעט שבוע וחצי. אישור להעלות מעבדות ניידות, לא ניתן למעשה, עד הרגע האחרון. הם היו מוכנות מערב ראש-השנה. פל' הקשר - גם לא היתה... מה שהיה פה זה אני והטכנאי הראשי שלי. ודברים מצומצמים מאד פתוך הקשר הגדודי.

שאלה:

בענין הזה, יש לי שאלה לשניכם: מנסיון שלי בסדיר, ידוע שיחידות סדירים, אם זה בקו, במבצעים, באימונים, מאורגנות "סופר" כפי שאתה אומר שהיה לך. השאלה היא האם מה שהיה כאן היה פחות או יותר לפי המפתחות והתקנים של צה"ל, שזה לא מספיק, בעוד שלך היה מהנסיון הפרקטי שלך - הדברים השמושיים שהם בהרבה מקרים מעל לפקליים.

ק' חימוש:

מנסיון שלי אני יודע, כי הייתי ביחידת מילואים לפני שהגעתי לחט' 8 - שאותך יחידות שמצטיידות בחלק-החילוף במצלחיים, שהן מכינות עבורם, אני מבין שיש תקן ומצבה. והמצבה היא בערך 20% מהתקן. אם התקן היה - זה היה סביר.

ק' קשר:

20% זה מוגזם. אצלי המצבה דומה לתקן וגם עולה עליו. מה שקרה, מבחינתי: לא התכוונתי למלחמה. אני התכוונתי לזה שעולים לפה, מתגברים את רמת-הגרלך, ולצורך זה יש לנו בחט', מה שנקרא פק"ל צפון. במסגרת הפק"ל הזה, יש לכל אחד רשימת ציוד.

שאלה:

אני שואל אם מה שקבלת כאן מתאים לחיל הקשר לגד' או פל' הטנקים או שזה היה מתחת לזה, בעוד שלך, מה שהכנת זה התקן פלוס הנסיון האישי שלך.

ק' קשר:

מה שנוגע לגד' 39 - מלא, גד' 179 - קבלנו חסרים גדולים בתקן, הן מבחינת מה שהיה בטנקים והן מה שהיה צריך להילות רזרבי.

ק' חימוש:

וזהו לקח חשוב מאד. מה שקשור לפיקוד צפון גרידה ולחטיבה 188 - קיבלנו הכל. הבעיה היא שאת הדרקות וחלקי-החילוף לא מכינים. הן סגורות ב"פלומבה" ונפתחות פעם בשנה. קובעים להם מה יהיה בפנים, הם אל מכינים את זה. בערב יום שישי לא לקחנו את הכל, כיון שלא היו מספיק אנשים. שנית, הייתי בפיקוד ואמרו - "חבל לך לקחת, זה בזבז שחק, זה יהיה במחסנים אם תצטרך. ואל רוצים להשאיר לומחיים כל-כך הרבה דברים.

ק' קשר:

זו כוונות, ממילא תצטרכו להחזיר.

ק' חימוש:

ולמה אתה עושה פניקות.

שאלה:

מה מבחינת הרפואה, עד שלב זה?

ד"ר דגן דרד:

התאג"ד מחולק ל-2: תאג"ד תג"ש ותאג"ד תרמילים, שמספיק - לפי תקן של "ששת-הימים" - ומספיק פחות או יותר לגדוד ליום לחימה. ואח"כ יש תאג"ד קפיצה שזה תאג"ד בארגזים, מלא, והוא נשאר ל-3-4 ימים בערך. זה תאג"ד יותר מדי גדול אפילו.

מה שאני קיבלתי היה: ^{נ"מ}הוראה שכלי הפיננסי שלנו יהיו נגמ"שים. הנגמ"שים שלנו היו באימונים של פל' החימוש והחילוף. ונתנה הוראה לרכז נגמ"שים לצורך פיננסי כשיש כלים שנוחים לפיננסי וכו'.

סידור פק"ל יש לכל היחידות. לא היתה בעיה מבחינת כוונות. גד' 77 עלה בטיסה יכל לעלות רק תאג"ד קלה, תוספות ונוזלים שזה בעיה עיקרית מבחינת משקל - הרבה, אי אפשר היה להעלות והורידו את זה. כך שהיה תאג"ד קלה + השלמות קלות. גד' 82 - היתה הוראה שנקבל הכל למעלה. אמרתי - עם כל טנק עולה חובש. מה שבטוח בטוח. אני לא יודע מהיהיה למעלה עם כל טנק - תאג"ד קלה.

תקן של רופא חטיבתי - זה משהו מצחיק. ביטלו את הפח"ק, זה מה שהיה פעם לרופאים איזה שינויים הפכו אותי למינהלן, היה תרמיל קטן שהחברה התאחדו מסביבי, תרמיל ללא שום ציוד. לג' יפ תתקיננו מכשיר קשר. אני לא יודע מה היתה הכוונה איך עושים במלחמה, גם לא חשבתי, אני מודה - לא חשבתי על זה עד המלחמה.

עלינו למעלה ביום שישי בצהרים, כאשר ידעתי שלגד' 82 יש תאג"ד קלה. אני לא ידעתי שקיים גד' 71, עד יום שישי ב-24.00, כשפגשתי את זקס, שאמר לי "איל לי תאג"ד, אין לי שום דבר". עליתי לפה, הם עלו עם הטנקים. לא היה לי רכב, התחלתי להתעסק בטרמפים הגעתי למר"פ (מפקדת רפואה פיקודית). כשהמחשבה העיקרית שלי היתה צירי פיננסי - איך מתפנפים, לאן מתפנים, מה המר"פ ותגבור בחומרי רפואה שלא יספיקו. המר"פ היה מאד לא נוח; הכוונות הרפואית של כל מרחב הרמה היתה הכוונות שיש בזמן הפגזה ארטילרית סורית כלומר רופא בכל מרכז אוכלוסיה. רמת-מגשימים, אלרום - לקחו את כל הרופאים, כולל הרופאים של חט' 188. הוציאו מהבסיסים שמו אותם בכל מיני נקודות ישוב אזרחיות, למידה שיצטרכו לטפל בפצועים. רובם כל כך שמחו שראו שיש 3 רופאים, אני ועוד 2 רופאים שנוכל גם כן לשבת בכל מיני מקומות. אני אמרתי לו "תשמעו, אנחנו מחטבה 7. אני לא יודע, אנחנו לא קשורים אליך, ישירות לא ת"פ שלך. באתי לקבל אליך אינפורמציה, לא לתת לך אנשים. אני מחזיק אצלי אנשים ואני פשוט שתספק לי את הדברים האלה ואלה שחסרים לי. אמר לי שאין לו ציוד רפואי נוסף והוא עומד ללכת להביא לו - 541 לקבל רפואות ועכשיו לא צריך, אין צורך. אח"כ נסעתי לבדיקה בגד' 77, ראיתי שהמצב שם בסדר. היה להם זחל"מ לא הייתי שבע-רצון מהנושא הזה אולם זה מה שהיה. בגד' 82 קיבלו 2 זחל"מי פיננסי; נגמ"שים לא היו היות שלא היה תכנון קונקרטי למלחמה. הכנתי את זה, ב-2300 היתה לנו ישיבה עם המח"ט. פגשתי את גדעון ריילר. שאמתי מי אתה? הוא ענה סמג"ד של גד' 71. זקס אמר לי - שמע, אין להם תאג"ד, אין להם שום דבר. עלה גדוד ללא רופא, ללא חובשים, ללא ציוד.

הערה: ציוד של בי"ס לשריון.

ד"ר סגן דרד: ביום שבת ב-0700 הייתי אצל המר"פ ואמרתי לו שיש לי גרוד, ללא רופא, ללא חובשים, ללא ציוד. התשובה שלו: רופא - לא בעיה; תוך 5 שעות מזמן שאנחנו חושבים על משהו - אביא לך רופא. אמרתי שזה לא טוב, יש לך עכשיו רופאים ביד, ברמת-מגשימים וכו'. אם נכנסים לתכנון אני רוצה את הרופא הזה. ואז הוא אמר שתוך חצי שעה הוא מביא רופא. ביקשתי לקחת רופא מ-נפח, כשאני עובר בדרך ולוקח אותו. כך סיכמנו.

לגבי ציוד רפואי וחובשים - לא היתה לו תשובה.

הקשל"פ עשה עבודה נפלאה וביום שבת ב-1200 בצהרים התייצבו 10 חובשים, מתוך קורס חובשים, כלומר לא גמרו את הקורס (היו חדש וחצי בבה"ד 10) נתתי אותם לגד' 71. נגשתי לרמי דותן (ק' אפסנאות של האוגדה) היה לו תאג"ד עבור חט' 179. ביקשתי תאג"ד מינימלי עבור גד' 71, אבל היות ומגייסים את חט' 179 - הוא לא יכול לתת לי. ידעתי שיש לו תאג"ד, כירון שאנחנו העלינו תאג"דים שלנו והיינו צריכים לקבל ממנו. באתי לקבל כביכול את המגיע לי. אבל, כאמור, בגלל שחט' 179 מתארגנת ללחמה הוא טען שאינו

יכול. אמרת לי שעד אשר היא תתחיל לקלוט את הטנקים ועד שתצא, יש לי רוח של 8 שעות ואני מוכן לנסות להשיג לו תאג"ד מ-541; זה הזמן שיקח שרכב לנסוע לחיפה ולחזור עם כל הדברים האלה. בנפח היה ציוד מינימלי שהיה דרוש לכאן, לא היה מחסן תרופות. התשובה שלי ית. העליתי זאת למר"פ - איך לי תשובה. במקביל, גיליתי על דרך המקרה שגד' 75 עלה, פשוט ראיתי את הנגמ"שים על צומת "ירדן". גד' 75 עלה בצורה מסודרת, עם כל התאג"ד ו-2 נגמ"שים לקחתי ממנו נגמ"ש, ביום שבת ב-13.45; ואמרתי לו שאני לוקח 2 נגמ"שים וציוד רפואי ומעביר לגד' 71. הרופא של 75 אמר בסדר, אבל אני צריך לקבל אישור מהמג"ד. ואז ישנו הקטע המפורסם: באתי לירוס (מג"ד 75) ואמרתי שצריך להעביר ל-רטס נגמ"ש אחד. הוא אמר - לרטס; הכל. ואז ירדו המטוסים. כך עמדנו בכוננות.

ק' אג"מ: אני רוצה להזכיר את נושא מד' 75: הגי"ש כלל לא הזכיר את זה שנעלה את הגד' הזה למעלה. מהבוקר, מזמן שקבלנו פקודות, אמרנו שאנו רוצים להעלות גם את גד' 75, כמפקדת גדוד, ככח חרמ"ש וככח סיוור שיהיה לנו פה. את האנשים וכולנו להעביר בטיסה, אבל הבעיה היתה הנגמ"שים שזה מובילים סמי 2 נגמ"שים. תוך כדי זה שעלינו לכאן, קיבלנו אישור להעלות את גד' 75. הסמח"ט וק' האפסנאות נשארו מאחור כדי "לדחוף" את הכל, כי עלינו בטיסה. גד' 75 החל לעלות והיה בלגן גדול, משום שבכל יום שישי בלילה, לא מצאו בכל צה"ל ארכות קשורה. נסעו לצריפין ולגי"ש, פתחו את כל המחסנים ולבסוף מצאו. הגד' הגיע ביום שבת בבקר, מיקמנו אותו בהתחלה ישר במחנה "ירדן". לכל הפקודות שהתחלנו לתת לגדודים ולסיוורם קראנו גם ל-ירוס למרות שלא היה עדיין שום כח טנקים ביד. המח"ט נתן לו התראה שאם יקרה משהו - הוא יהיה מפקדת גד' רביעי בחטיבה (כי כבר היה לנו את רטס) והוא יקבל פלוגה פלוס מינוס, מאחד הגדודים ויהיה כח נוסף. כך היה גם באמת.

ד"ר דרד: גד' 82 קיבל 2 זחלמי פינורי. המג"ד אמר לסמג"ד להוריד מה שיותר רכב מינהלתי למטה, ביום שבת, לקחו את 2 זחל"מי הפינורי בטעות והורידו אותם למטה. הרופא נשאר וכל המלחמה לא היה לו על מה לעלות. היו 2 חובשים, 2 תרמילים - ישב אצל ק' חימוש - כך המשיך את המלחמה מבחינה מעשית הוא היה מנוטרל, עבר כל מיני תהפוכות. עד שאימצתי אותו אליה היה מנוטרל ב-4 הימים הראשונים למלחמה.

ק' אג"מ: מהיום הרביעי הוא קיבל נגמ"ש.

שאלה: יש עוד משהו לגבי שלבי הכניסה ללחימה עד ללחימה?

ק' אג"מ: היינו כפופים ישירות לפיקוד, כאשר את כל ההנחיות קבלנו דרך האוגדה 36. שלא היינו כפופים לה כלל. את טנקים לקחנו מהאוגדה. אני מדבר עד המלחמה, לא במלחמה. בן-שרהם היה, קהלני היה ת.פ. שלו וקבל ממנו הנחיות.

ק' חימוש: זה היה ערב ראה"ש.

ק' אג"מ: גם ערב כיפור. כשעלינו קיבלנו הוראות מחפ"ק הפיקוד שישב פה, היה פה ק' אג"מ, אלוף הפיקוד, שנסע פעמיים הלוך ושוב לרמטכ"ל ביום כיפור עצמו. ידענו שאנו מתרכזים כאשר גד' 77 - בצומת "עגבניה" כאשר קיבלנו אותו ת.פ. אלינו מ-188 בחזרה רק ביום כיפור בבקר, ב-0900.

גד' 82 ישב בסינדיאנה, חוץ כדי הלילה עם המובילים. גד' 71 של רטס שהתחיל בעצם לעלות בבקר, התיישב בצומת "ווסט". חלקו אפילו לא הגיע בתחילת המלחמה פיזית לשטח. גד' 75 בירדן אם בקר. ביום שבת בבוקר קיבלתי הודעה מיוחדת להפעיל את הפלטר למשימה חשובה מאד, 6 נגמ"שים. אפרו-פו גם קיבלתי הוראה לתת 2 נגמ"שים פינוי נוספים ונתתי לפיקוד מהפלטר האחד לטובת האזור היתה ורשנו - דרומה לאזור אל-על. 6 נגמ"שים מהפלטר בפיקוד קצינים בלבד על כל כלי עם הבינות עשן גדולות (5 לכל כלי) שלחתי לסמן עבור ח"א נקודות מסויימות למשימה שלו. התכנון היה שאם נצטרך לעשות משהו - יתנו הוראה לכל נגמ"ש ברשת להפעיל עשן וח"א נכנס לתקופה בסימנים אזימוטיים, שחרור פצצות. הכח הזה היה כפוף ישירות לק"אג"מ לפיקוד. ב-300 הוא היה צריך להיות מוכן לפי ההנחיות, כלומר להציב את החביות, לסמן את המקומות ולסייר במקום. הוא יצא לשטח, הוא "התמזמז" והרגיז אותי אישית אך כעקרון / יצא לשטח. ~~אשכנח~~

ב-2000 רצנו לנפח ובדיוק אלוף הפיקוד חזר מהרמטכ"ל, המח"ט יצא ואמר לנו כך "תהיה מלחמה", כנראה שהסורים יתקפו היום בערב, יכול להיות שצה"ל יכניס להם לפני כן, זה מדובר על אחה"צ אבל יכול להיות שזה יהיה גם קודם". הורינו למג"דים לעשות סיור בשטח באותו בוקר יחד עם ק" מודיעין. הכוונה לאזור הב"ש, לאורך הוצבים, מקומות שאנו עשויים לתגבר אותם, להגיע אליהם כדי לשמש כבלימה.

שאלה - הסיור היה במגמות הגנתיות או התקפיות?

ק"אג"מ - הגנתיות, להכרת השטח. שום תכנון ותקפי קונקרטי לא היה. לחט' שלנו יש תכנונים אופרטיביים אבל טוב, משום שלמג"ד שלנו עקשן וחש, עשינו עליהם רענון יומיים-שלושה לפני ראש השנה, "בנגיל" ואמרתי לכל מפקד איפה הוא פורץ, באמת בלי שום קשר לכוננות.

העלינו את גד' 77 כגדוד לוחם, כלומר עם מינימום דרגים ומינימום מנהלות. מלבד זאת השארנו שם 5 ³ צוותים ממבדקי קצונה ובחופשים למיניהם. השארנו אותם בגד' ראשית כדי שיעזרו בתחמוש הגדוד במידה ויצטרכו לעלות על הטנקים האלה. שנית, הם נשארו לשמור על הגדוד. הם גם היו באמצע טיפול 50, טיפול ב'. היו צריכים לגמור שם את הטנקים.

ביום כיפור ב-1000 היינו בנפח, כל מפקדי היחידות נקראו לאלוף. אני זוכר שהמח"ט נשאר אצל האלוף והרמ"ט (תא"ל בראון) יצא הוא איש שריון ואנחנו זכירים אותו. שאלנו מה נשמע והוא אמר " עם ישראל יוצא למלחמה, אבל כרגיל נכניס להם, זה בסדר". לנו לא היה תכנון מה לעשות; בחטיבה עשינו קבוצת תכנון ביום שיש בלילה, בפילון, עם התקפות נגד, איך עושים זאת ואיזה צירים אנחנו מתגברים. זה היה לאור קבוצת פקודות אצל בן-שוהם. התקפות הנגד היו עם 3 אפשרויות:

- (1) להפעיל את כל החטיבה דרומה לפתחת קוניטרה;
- (2) להפעיל את כל החטיבה צפונה לפתחת רפיד;
- (3) פיצול - גדוד ילך לגזרה פחות מותקפת ו-2 גד' לגזרה המותקפת.

ק"קשר - זה צריך היה להיות בקבוצת הפקודות של בן-שוהם, שריאה עוד בערב ראש השנה 3 אפשרויות:

- (1) ביצוע מחסף קטן האוייב;
- (2) הגברת ה-פח"ע;
- (3) פתיחת בהרעשה ארטילרית וח"א - יום קרב לאורך כל הגזרה. הוא אמר שזוהי האפשרות הסבירה ביותר. בעקבות זאת התחילו לפנות את כל הבנות. זה היה יותר מאוחר.

ק"אג"מ - נדמה לי שלא היו שום תכנונים עם מפקד האוגדה.

ביום שבת בבקר נתנו פה הוראה לפנות את כל הבנות ולקראת 1000 - 1100 נתנו הוראות להוציא מקסימום רכב מינהלתי, דבר שהד"ר הזכיר קודם - ופינו גם 2 זחלמ"ים פינוי.

ק"חימוש - שלחתי את העוזה שלו לערוך בדיקה ולראות מה המצב - דו"ח מצב. בליו פקידת ממח"ט אמרה לי

שהמח"ט קורא לי מיד לישיבה למעלה. שם סיפרו לי על אפשרות מלחמה ב-600 בערב, אמרו לי שמגייסים את המילואים. לנו, בעצם, לא היה מה לדבר.

ק"אג"מ: - אחרי שהיינו אצל אלוף הפיקוד, נסענו לצומת "עגבניה" ל-קהלנו. המח"ט הזמין לשם את כל המ"פים מרמת מ"פ ומעלה. הוא אמר "חברה תהיה מלחמה, אני רוצה שתצאו עכשיו לסיור. להכיר את הגזרות. מג"דים ב-0200, קבוצת פקודות אצלי". הוא נתן להם התראה על קבוצת פקודות. אני חושב שהמג"דים יצאו מהשיחה הזו בהרגשה שאכן המצב חמור מאד. לנו אישית לא היתה הרגשה של מלחמה. המח"ט אמר

זאת בסבר פנים רציניות וחמורות ביותר, שתהיה מלחמה וכו'. אבל באויר לא היתה שום תחושה של מלחמה.

ק' חימוש: הגעתי לכאן ב-100 (1300) טלפנתי לחטיבה ותפסתי בחור דתי שצם ביום הכפור אמרתי לו שילך ויגנוב את המסוק-מנוף שלנו מגד 82, לא נתנו לנו לקחת. והוא הביא אותם, ביום ה-3 למלחמה אבל היא היתה וזה הציל אותנו.

שאלה - האם היו איזה שהם הוראות במסגרת התקפות הנגד או תכנונים הבלימה שעסקתם בהם, באשר למוצבים, תפיסתם ותגבורם, וכל מה שקשור לנושא?

ק' אג"מ: ודאי התכנון הזה שעשינו על התקפות הנגד, זה לא נכון להגדיר כהתקפות נגד אלא התקפות נגד לבלימה, כלומר על צירים מסויימים כשהמג"דים בסיורים היו צריכים לראות בדיוק את העמדת הקונקרטיות. לכל אחד היה ברור היכן מותר לו לנסוע, ריך. המוצבים היו ל-18 אנחנו היינו רק לתגבור, לתפוס עמדות.

תחילת המלחמה - קיבלנו הוראה לצבוע את הרכב בסימני מלחמה. טנקים, זה עם הסיפון הלבן למעלה. ק' ~~החומר~~ החימוש וק' האפסנאות לא היו, השגתי פה צבע באילתור מה-קשח"ים וביוזמתי עמדתי לצבוע גם את הנגמשים מלפנים. המח"ט שאל מה זה, הרי זה מטרה וירו אלינו. אמרתי - נתנו הוראה. הוא לא הספיק לצעוק כי נכנסנו ללחץ זמן. ב-1355 הגיעו המג"דים עמדנו פה ליד אחד המשרדים התחוננים כי גד 74 עוד ישב פה, לא נתנו להכנס. ישבנו בחדר מאולתר. רק 2 בנות הלשכה היו. כל המטה, כל המג"דים התחוננו לתת פקודה. אני והמח"ט גמרנו לצייר משהו כדי שיהיה מוכן לקבוצת פקודות סליחה, המח"ט יצא לסיור עם הסמח"ט, ג' קס. עמדנו להכנס, אמרתי - כולם להכנס לקבוצת פקודות. פתאום ירדו עלינו 2 מיגים, עלינו ממש, לא בסביבה, וריקסו. ראינו את הכדורים נופלים עלינו ונפצעו שם כמה חברה. 6 נפצעו, 2 נהרגו. הריקסו של המטוסים היה על מפקדת החטיבה ממש. כל הנגמ"שים עמדו בשורה, כל הגיפים, ה"כרמלים" שלנו הוולוו של המח"ט. יצאתי החוצה וצעקתי 3 פעמים בכל גרונני: כולם לצאת לכלים, לנגמ"שים, לא יצאו מה לעשות, עמדו - לא שכבו. ד"ר דוד - הדבר היחיד שהזיז את האנשים זה הצעקה של חגי. זה נתן כיוון. עמדו והסתכלו.

שאלה - היתה פה כוונות נ.מ.?

ק' אג"מ: שום דבר.

התחילו לרוץ לנגמ"שים. 2 הבנות לא ידעו מה לעשו. המח"ט אמר להשאיר אותן. אני לא יודע איך הן טופלו אח"כ. אני זוכר ש"כרמל" אחד נפגע גדלת, לא זוכר אם זה שלי. התחלנו לרוץ, רצו כמו מטורפים. גם המח"ט רץ. בדרך חלק נשכב שום משום שהיה עוד ריקוט. אני אישית ניסיתי לרוץ ומישהו תפס אותי, ונפלתי על הרצפה ולא השתחררתי ממנו. רציתי לצאת לנגמ"ש. ד"ר דוד: -השכיבו אותם, הם לא שכבו.

ק' אג"מ: הם ברחו לי, כלומר הנגמ"ש שהייתי צריך להיות בו. לנגמ"ש המח"ט הגיעו המח"ט, הקמב"צ,

ק' הקשר, הנהג ומש"ק מבצעים, הגעתי לנגמ"ש השני למס"א, של המפקד הסיוע, והיו בו - סמח"ט קמ"נ, קמב"צים של המס"כ, אני, המס"כ לא נכנס, סגרו את הכביש, הסמח"ט היה בטוח שזה הנגמ"ש שלו. הקמ"נ טיפס מלמעלה.

ק' קשר- הוא חזר לכאן ויצא עם הג' יפץ הקמ"נ שלו נסע בג"יפ והוא בזחל"מ,

ק' אג"מ:- נכון. לא היה לנו נהג בנגמ"ש, הוא לא הגיע. מש"ק המודיעין אמר שהיהפעם מ"כ חרמש ויודע לנהוג ונהג כל המלחמה.

ק' אג"מ: לא היו ארגזי פעולה במאג"אם, ירדו עלינו מטוסים, לא היתה מפה. ואת התכנון המבצעי שלנו על התגבור של החיצים השארנו בחדר, הכל נשאר בחדר. ובקיצור המח"ט ואלה נעו מהר קדימה לכוון צומת עגבניה אנחנו קצת פיגרנו לא ידענו בדיוק לאן לנסוע והתחילה הפגזה ארטילרית שבהתחלה בכלל לא היתה מדוייקת. נפלה כולה באזורים הדרום מזרחיים של נפח ברכוז די הרבה. במרחק 300-400 מטר. כשאנחנו יצאנו התחילו ליפוג פגזים לפנים נפח עצמה. אנחנו התחלנו לקבל פקודות בקשר. קצין הקשר אפילו שאל את המח"ט מי נותן לנו פקודות הפיקוד והאוגדה לא ידענו בכלל מה הולך. על איזה רשת לעבוד, כי אנחנו עובדים על רשת חטיבתית פנימית. אבל צריך

להאזין גם לרשת המפקדים שלנו, לאיזה רשת להאזין? לרשת הפיקודית, לרשת האוגדתית שום דבר לא ידענו, שום הוראות ברורות לא היו לנו.

ק"אג"מ - הצלחנו להשתדל עם נגמ"ש המח"ט כשהוא היה קילומטר מזרחית מצומת ^אגבניה חיכה לנו שמה עלינו עליו ואז כבר נוצר החפ"ק של נגמ"ש מח"ט, נגמ"ש מס"ד נגמ"ש סמח"ט, ועוד לא היו סנקים בכלל, ברוכין הוא קמב"צ וצריך להיות מפקד סנקים עוד היה איתנו בשלב זה. מדובר ב-3 סנקים של מפח"ט.

ק"אג"מ: סיפרתי איך ההפגזה תקפה אותנו ומג"דים רצו עם הג'יפים שלהם ונסעו לגדודים הפקודה של המח"ט היתה שכל האנשים עולים לסנקים, מתחילים ליסוד במקום איפא שהם עומדים, מתפרשים תופסים ~~אז~~ עמדות לכוון מזרח ומחכים להמשך הפקודות. אנחנו עצמנו החטיבה קבלנו פקודות בקשר ממח"ט 188 והמח"ט שאל מה פתאום הוא נותן לנו פקודות הוא שאל אותי גם בקשר פעם אחת מה פתאום אתה נותן לנו פקודות אז הוא אמר שזה הוראה של ^א82 כלומר קצין אג"מ של הפיקוד שאני אתן את הפקודות. חזרנו מהשטח נסענו לפנים נפח, המח"ט רצה להכנס לחמ"ל להתעדכן מה קורה, כי אנחנו היינו מפקדת החטיבה היחידה בחוף אמפקדת חטיבה 188 ישבה בבונקר פה. וגם החפ"ק של הפיקוד היה פה בבונקר אז הוא בא להתעדכן, נכנסנו, אז כברה הפגזה היתה קצת יותר קרובה לנפח עצמה, לא רחוק מאיתנו. הקמ"ן והמח"ט ירדו. התעדכנו משהו וחזרו חזרה. לא התעדכנו. חזרנו, ויצאנו שוב. חזרנו שוב חזרה לנפח, כלומר חזרנו לאזור של נפח. ניסינו ליצור קשר היו לנו בעיות נוראיות בקשר עם גדוד 71 של ^א87, לא שמענו אותו, עם יתר הגדודים היה בסדר בשלב זה. החלטנו לנוע עם כל החפ"ק על ציר נפח-ווסט להתקרב לרטס, לקצר טווח וליצור איתו קיר. התקרבונו די הרבה ויצרנו איתו קשר ואז איבדנו את הקשר עם גדוד ^א81.

ק"קשור: מה שקרה ביצור היתה תת חטימה חטיבתית, אני מיד הבחנתי בחסימה הוועתי למח"ט. באותו שלב קיבלנו מהאוגדה ^{מ"פ} הממסר 141 הוא הפריע לי בהתחלה בצורה בלתי רגילה. היתה חסימה ברדיו ועמד קצין קשר עם רטס. התקדמנו והתקדמנו עד שיצרנו אותו קשר ואז יצרנו את הקשר. החסימה נמשכה כחצי שעה.

ק"אג"מ: החסימה בטווחים קרובים היא לא השפיעה אך בטווחים של 5-8 ק"מ הפריעה.

ק"קשר: ~~לא~~ החסימה היתה גם ברשתות גדודיות.

סא"ל אמיתי: קציני הקשר הגדודיים הודיעו שגם הם לא יכולים לעבוד על הרשת שלהם.

ק"קשר: לא. אך בעיה, העוצה לא היתה כזאת שהשפיעה.

ק"אג"מ: נענו באזור רטס נתנו פקודה לרטס להתקדם קצת מזרחה. לציר הישר לקונטרה רטס התקדם מזרחה על ציר ווסט לכוון מוצב ^א77 ושבע. התקדם לא חרבה ברק באזור סינדיאנה. בשלב זה כבר התחלנו לקבל פקודות. להעביר את גדוד 82 דרומה, לטובת אזור פתחת רפיד כאשר יתר החטיבה 77 ו-71 בגזרת קונטרה וצפונה.

סא"ל אמיתי: כאשר גדוד 82 שהחזרתם אותו דרומה קיבל פקודות - ממי?

ק"אג"מ: עדיין מאיתנו. ובאותו מקום הוא קיבל גם פקודות מקצין אג"מ של החטיבה

סא"ל אמיתי: מה הוכתב לו? עבור ל..?

ק"אג"מ: דיברנו איתו עוד אחלכ כמה פעמים לשאול אותו מה שלומו אבל עקרונית הוא עזב אותנו.

במקביל המח"ט נתן הוראה ליו"ס, מג"ד 75 בעיקר במסגרת שלישיית. השארנו לו פלוגה קבלנו כבר את הסנקים של החפ"ק ויצרנו 3 מסגרות. מסגרת של יו"ס, מוקטנת מאד, מסגרת של קהלנו 3 פלוגות שנשארו ומסגרת של רטס עם 3 פלוגות, אז כבר הפלוגה ה-ד של רטס בערך ב-300-315 הצטרפה אליו. ההוראה של המח"ט היתה לנוע ממש ישר. למזרח. כשחלקנו שם גזרות: רטס הכי צפונה באזור ציר קדוארינה וצפונה; יוס עם הפלוגה של באזור ציר קרטון על נק' 426 וקהלנו באזור קונטרה כאשר חלק שלו על הבוסתן (מצפון לקונטרה) במלק שני מדרום לקונטרה באזור 109. וזאת היתה פרישת החטיבה במגע עם הקו. זה היה ב-4-415. ב-0430 השמדנו סנקים ראשונים כאשר הגדוד של יוסי שהיה בין 2 צירים קרטון וקזיוארין עמד שם בעמדות זיהה סנקים והתזיל להפיד אותם. אז כבר יצרנו קשר עם גדוד הסנקים שישב בקו של 188. עוד לא קיבלנו אותו ת"פ ממש, אבל יצרנו ~~א~~

1 4 0090:1

אתו קשר. זה הגדוד של יאיר, הוא אישית השמיד סנקים מ-107 שניסו לעבור צפון לו בינו לבין * תל-השחה. אחרי ההתקפה הראשונה כשהסנקים הגיעו היתה הפוגה מסויימת עד חושך כמעט לא ראינו שום דבר. ולפרישה הזאת עברנו ואז התחילו הדווחים של יוס "אני רואה אורות ירוקים" מבקש אישור סא"ל אמיתי: עד השלב הזה יש לך הערכה יותר מזה דווח עם איזה סדר גודל של אויב היה לכם מגע וכמה סנקים השמדתם?

ק"אג"מ: שלטנו בכל הכוחות לא היה לנו תמונת מצב של אויב. דרך אגב לא קיבלנו עדכנן מלמעלה בכלל. משך כל המלחמה לדעתי זה כישלון חמור.

סא"ל אמיתי: במאמר מוסגר אני אומר: אני ישנתי כל הזמן באחד הפיקודים אני באתי הנה ב-0300 מהמטכ"ל ישבתי קצת באוגדות לא הרבה התמונה בפיקוד היתה כל ידעה הקמ"ן מדווח לקמני האוגדות טבעי להניח שכך צריך להיות שקמ"ן אוגדתי וסבור לקמ"ן החטיבתי בשביע זה אני שאלתי את השאלה: נשאל את הקמ"ן.

ק"אג"מ: תוך כדי תנועה כל השיחות שלנו היו עם 82. התברר אח"כ החפ"ק שלנו יצא לשטח בערך ב-400 בכל מקרה אנחנו בערב ביינו פרושים בהערכות הזאת חפ"ק החטיבה עצמו. כלומר כלפס של חפ"ק החטיבה * היו לי על ציר יקיר זה מצור כביש קונטרה מסדה, עמדנו ודלגנו כל הזמן היו כל הזמן הפגזות. זה יום החל לדווח עם חושך.

סא"ל אמיתי: החפ"ק עבד בסנקים או מהזחל"מים?

תשובה: בראשית זה היה סנק אבל אח"כ כמעט ולא עלה על סנק. יום התחיל לדווח אני רואה המון אורות ירוקים, האם אני רשאי לפתוח באש. ותוך שעה וחצי לא נתנו לו לפתוח באש. כי אף אחד לא ידע מה זה ניסינו לברר. אחרונה מה זה מי זה? האם זה כוחות שלנו? והיו כוחות שלנו באזור ה-107 לא ידענו בכלל של מי זה, ניסינו ליצור קשר בכל הרשתות. לא נתנו לו לפתוח באש כי לא ידענו מי זה, בסוף נתנו לו אישור לפתח והוא התחיל להשמיד סנקים די הרבה סנקים.

ק"קשר: אישור לפתח לא היה של המח"ט, הוא היה מלמעלה.

ק"אג"מ: אז בערך שעה וחצי שעתיים אחרי חושך התחיל קרב הבלימה הרציני של יוס. הוא היה עם פלוגה של עמי גדוד 77. והשמיד די הרבה סנקים בטווחים די קצרים התחלנו לבקש תאורה היו קמזונים נוראים בתאורה היו רגעים בהמשך שממש לא היתה תאורה אמרו אין תאורה, הציעו לנו פתרון עם זרקורי חת"מ. וזה האיר אותנו יותר מאשר אותם בכלל ובקשו להפסיק עם זה.

סא"ל אמיתי: הזרקורים היו כבר בלילה הראשון.

ק"אג"מ: הראשון או השני אני לא זוכר בלילה הראשון עוד היתה לנו תאורה אבל בלילה השני התדלדלה לנו זהו אנחנו התחלנו מבחינת תנועות יחידות החטיבה דלגנו קצת. קהלני שישב יותר דרומה, דלגנו * כדי שיתגבר את יוסי ושם יש פיתחה די רחבה. מהבוסתר לכוון צפונה, בין קזוארינה לקרטון זה מקום פרישה די נוח. זה בפתחת קוניטרה.

התפרשנו שם הבאנו גם את קהלני, אני זוכר עוד שקהלנו נסע לשם על הכביש הוא אפה בא מכוון קונטרה ונתקל בנו. הוא ראה אותי א.א. של הסנקים של החפ"ק. הוא אמר שהוא מזהה אות א.א. האם הוא מרשה לו לפתוח באש. הסברנו לו שזה סנקים שלנו והוא עבר. הזזנו את הסנקים מ-2 צידי הכביש והוא עבר ממש באמצע. בין 2 הסנקים. קהלנו הצטרף וחילקנו את הגזרות בין יוסי לקהלנו. פרטים מיוחדים זה בגדודים. יוס נפצע בשלב מתקדם בלילה הראשון.

הוא נפצע פעמיים; פעם אחת היתה פגיעה בנגמ"ש שלו. אגב, הוא חשב שסנק שלנו. פעם שניה הוא עשה התנגשות עם הנגמ"ש בסנק וקיבל מכה פה ונתפתח לו כאן ואז הוא פונה. כלומר הוא פעם ראשונה נפגע ודחוח אני ממשיך. הוא היה המום והתאושש אחר כך אחרי הפגיעה הזאת הוא פונה וקהלנו קיבל את הגיזרה.

סא"ל אמיתי: לחימה בלילה באזור הזה של הפריצה שלהם בגזרת קהלני עד איזה שעה בערך היא נמשכה?

בלילה הראשון האם הלחימה היתה עד הבוקר?

1 4 009012

ק אג"מ-כ"ן, אני שכחתי לציין שבשעה 0800-0830 לערך קיבלנו פקודה, מקצין האג"מ פיק"ב: צפון שגזרת האחריות שלנו היא מ-109 וצפונה. ואז קיבלנו פיזית את פלד ת.פ. שלנו. באותו לילה קיבלנו פקודה להזיז מח' טנקים עם 2 נגמ"שים למגדל-שמס, כי יש שם בעיות. העברנו, בלי ת.פ. של אף אחד, לא אמרו לנו. הקשר נותק לנו די מהר מבחינת טווחים, עם המח' ששלחנו למגדל-שמס שהיתה מהכח של רטס, נדמה לי ת.פ. ה-חטמ"ר.

שאלה: ק' חימוש - יש לך מה להוסיף לגבי היום הראשון, עד יום ראשון בבוקר?

ק' חימוש; תגבור פצועים, היינו צריך לקבל נגמ"ש בשבילי. ועוד נגמ"ש שהיה צריך להגיע מקצין האפסנאות הוא לא הגיע, למרות שניתנה פקודה, למי שהיה רכב - נסע. העוזר שלי היה עדיין בסיור ביחידות, עם הקומנדקר שלי כדי לראות מה קורה. לקחתי ג'יפ סמח"ט שנשאר פה, נגשתי לראות מה הולך. חיכיתי שיבואו, ניסיתי להשיגם בקשר שלי - שום דבר. לא פעלה, ניסיתי לקרוא דרך המודיעין - שום דבר. לראיתי את כולם עומדים בצומת. מישהו אמר לי "בא תכנסו פנימה, נשב יחד" פתאום רץ מישהו ומחפש את הד"ר החטיבתי. ק' החינוך סידר את הכל. הוא היה בסדר גמור. הוא צעק שיש פצועים, עד אז לא ידעתי על כך. בתוך הבונקר היה מכשיר קשר, קראו למסוק, הוא לא בא. הבנתי שזה קשה מאד; הבונקר היה מלא אנשים, צפוף בצורה לא נורמלית, עם רעש ומחנק. אירגנו שביל ובין הפצועים פה היו אנשים מצפת, 8 נפגעים.

ד"ר דוד; היו פה 8 נפגעים. היה פה טיפול של רס"ל המפפאה שלי וקצין החובשים. היו עשרות חובשים מבה"ד-10, קיבלו שוק ולא ידעו מה לעשות. הטיפול היסודי היה של ה-2 שציינתי, לפי התיאור היה מעולה. מבחינה מקצועית. לפחות פצוע אחד הצילו חייו. פצוע שני - נתנו צ'אנס.

ק' חמוש; האמת היא שלא ידענו בדיוק מה לעשות. הגיע ק' חמוש 75 ואמר ש-3 נגמ"שים ברחו לכיוון עליק, נסוגו לאחור. אמרנו, קח נגמ"ש, תוריד את הצמד, שיסע. ביציאה מצאתי איזה נגמ"ש של מודיעין 77, נדמה לי. טענו שהנגמ"ש לא בסדר, בדקתי אותו, היה בסדר, הכנסתי אותו לבונקר, האנשים כבר הגיעו. חילקנו חלקי ציוד וכו'. השארתי את העוזר שלי בנגמ"ש, אני לקחתי ג'יפ סיור 75, לכוון וויסט. הבנתי שכל החטיבה מתרכזת צפונה ברשת המבצעים. איתי לא דברו, הבנתי שעיקר הכח מתרכזים צפונה, ולא דרומה. ניסיתי להתקשר, לרשתות המבצעים לא רציתי להכנס כי זה היה רגיש מאד. נכנסתי לחדר הגדודי, לא רציתי לשאול מה המצב. אף רשת מהאלה לא עבדה בהתחלה.

ק' קשר: לכל קציני החימוש הגדודיים היה מצב דומה, נשארתי בלי אב בלי אם. לא ידעו מה לעשות.

ק' חמוש: הבנתי מה קורה פחות או יותר. אבל לא ידעתי - מי מה. רציתי לשאול איפה יש פגיעות וכו'. שיש, ידעתי שפגעו ולא יותר מזה. כאן היתי שעה וחצי. בערב התקשר אלי הסמח"ט. הוא אמר לי לבוא לפה. הנגמ"ש לא היה מאורגן ומסודר. הוא אמר לי לנסוע לצומת ווסט, באזור ה"עוגיות" שם. כך היה, פגשנו שם כלים, בעצם, אני לא זוכר אם בלילה הראשון פגשנו שם טנקים או לא.

שאלה: האם היו שלבים של תרגול ותחמוש מחדש, בלילה הראשון?

ק' חמוש: לא

שאלה: מהן בעיות הפיגוי שהי לכם?

ד"ר דוד: בנפח - שמענו, זה עוד היה מאורגן. כפי שכבר אמרתי, הייתי על נגמ"ש הסמח"ט, לא היה לי נגמ"ש משלי. האזנתי לרשתות המבצעים ולא היתה תשובה. לרשתות הגדודיות לא נכנסתי. במידה והיה משהו, קבלתי דווח דרך הרשתות המבצעים.

צמידות כוחות גד' 82, היו מכותרים ברפיד, הוא לא בא לידי ביטוי. היו לו 3 פצועים בנגמ"ש שלו, שלא יכל לפנותם 26 שעות, הוא טיפל בהם בצורה יוצאת מן הכלל יפה. הרופא של גד' 75 נע עם הכוחות הרופא של 77 בהתחלה לא, אבל אח"כ הוא חבר איתם.

בלילה, הראשון ובבקר הלילה השני היה כך: הרוגים, או פצועים קל. לגבי - נגמ"ש הסמח"ט התחיל לשמש נגמ"ש תאג"ד בפציעה של יוס ושל הצוות שלו. איכשהו דאגנו לפינויים בלילה הראשון. נושא ארגון פינוי כמו שהיה למעשה אח"כ, או כמו שצריך להיות - לא בא לביטוי עד ליום השני בבקר, כי אנשים לא הגיעו. נפגעים זה כללי מאד.

שאלה: כמה נפגעים היו לכם ביום הראשון?

תשובה: היחס בין ההרוגים לפצועים היה יחס שאנו לא רגילים לראות, בלילה הראשון. מתחקיר שעשיתי שאלתי ביום ראשון בבקר מה יש לכם? והם ענו - שמענו שזה מת, שזה מת וכו'. לי יש 5 פצועים קל, רסיסים וכו'.

יום ראשון 7.10.73

שאלה: מה היתה הפריסה, מה הכוחות מהפקודות ואיך השתלשלות העניינים?

ק"אג"מ: הפריסה היתה:

רטס - מצפון בחרמונית, יחידת משנה שלו היתה מדרום, צמוד לחרמונית, בנק' 429.

יוס - או יחידתו, פרישה על ציר קזוארינה.

קהלני - על קטרון וחלק על הכוונת. הזזנו את הסמג"ד שלו עם פ' או קצת יותר, דרומה. בלילה היא עשתה סריקה לעין-זיון כדי לוודא שאין שם כוחות. לא היו. היא היתה אחראית על האזור מדרום לקונטרה, אזור ה-109 גם לפ' של זמיר היתה איתה. מאז התחיל זמיר לעשות חיל-לדפוק טנקים להכנס למארבים וכו'.

כל היום היו נסיונות פריצה והתקפות של האויב.

כל הזמן נ.מ. המון ארט' שלהם. עלינו עם החפ"ק עברנו לגבעת החפ"ק, מקום קלאסי לחפ"ק. חתרשמנו יפה מהדיווחים, נפגעו לנו הרבה כלים, סה"כ לא היו בעיות נוראיות של נסיונות הפיצה שלהם וההצלחה שלהם, החברה עמדו בסדר. עד הערב השמידו החברה שלנו כמאה טנקים ים.

אני מדבר על הפיתחה שבין חרמונית עד לבסותן כאשר מדרום עבד טנגר שהוא מ"פ זמיר. הוא השמיד 30 טנקים באותו יום, נתקל במארב ועשה עבודה קלאסית.

באותו יום עבדו בטוחי שריון רגילים כלומר השמידו טנקים. טווח של 500 - 2000. הבעיה היתה בין הבתים, שם היו הרבה טנקים וקשה לזהותם, בעיקר בגלל תאור הראשון של הבוקר שמסנוור.

שאלה: האם החפ"ק היה בתצפית על השטח?

תשובה: תצפית על השטח, עמדנו בגבעת החפ"ק. באזור קרטון-יקיר, שהוא בצומת קצת מעל לגבעה. לא רצינו לעלות על נק' של תל כי כל התלים היו מופגזים.

שאלה: על תעלת ה-נ.ט. היו הרבה טנקים דפוקים. מי דפק?

תשובה: על תעלת ה-נ.ט. נדפקו טנקים מ-2 כיוונים. חלק מהטנקים שלנו שעמדו על ציר טרזן, במקביל לתעלת ה-נ.ט. שנית, מטנקים של יאיר נפשי שהיה ב-100 ודפק טנקים מצפון על תעלת ה-נ.ט.

שאלה: מי היה במרכז, באזור חרמונית?

ק"אג"מ: היינו פרושים כאן, כאשר יחידת משנה של קהלנו היתה פה. כוחות נוספים של רטס היו פה. היינו

פרושים על הבוסתר. היו כוחות ב-107. היה מצב שדפקנו אותם לכיוון תעלת ה-נ.ט. בטווח 1500 - 2000

אני מטווחים יותר קצרים מכאן. בהמשך היו לנו מספר תרגילים והינו מורידים מספר כוחות מהבוסתר.

המצב היה כזה; רטס ישב פה, יוס סוגר את האזור הזה וכאן יש ואדי שהם עלו בו כל הזמן. פה היה

קהלנו, ששהסדכ שלו כאן. זמיר דפק פה 10 טנקים בתוך מחפורות של אסט' שלנו. עבדו יפה מאד.

היו לו מעט נפגעים, יחסית. הסמ"פ שלו, נפגע רק בסוף. אף אחד לא נפגע בפל' ג' ~~אזכרנו את~~

של גדוד 82 והוא השמידה הכי הרבה טנקים בכל מלחמת יום הכיפורים הזאת.

ד"ר דוד: הוא אמר דבר יפה: אצלי אין חשופים בצריח. אני רוצה לאמר שהרבה מפקדים נפגעו בשיטה הזו,

מחוץ לצריח, עד החגורה הרבה מאד קטיעות, הרבה מאד פגיעות בגלל מציאות המפקד. הוא היה יורה

על החיילים שלו שהיו מוציאים את הראש יותר מדי.

ק"אג"מ: זו אגדה של פלוגה. היה מקרה שהוא נסע מדרום לקוניטרה. לכיוון שלנו והמח"ט חשב שזו חטיבה

סורית. זו הפירסה שלה והוא אמר - "כאן טייגר, כך למדת אותי לנוע בשטח וכך אני נע, סוף"

ק"אג"מ: הוא נתן תיקונים וטנק אחד ירה והשני תיקן. ממש כמו שכתוב בספרים. הוא היה במשך כל הזמן כח עתודה חטיבתי, בגלל זה הוא "סתם" לנו המון בעיות. סיפורי הגבורה הם בגדודים. פה דילגנו פל' לתגבר את זה וכו'.

סא"ל אמיתי: אקריא לכם מה שרשום:

"בבקר - נמשכה ההתקפה הסורית באזור קוניטרה כמאמץ משני (מאמץ ראשי ברפיד) כח בסדר גדול של כחטיבה משוריינת בליווי כח חי"ר נבלם בסמוך לגבול ע"י גדודי חט' 7. "ערב - עד הערב הדלה חט' 7 את התקפות האוייב ופגעה ב-90 טנקים סוריים. אני זוכר שהלילה השני מבחינה פיקודית - סדר הכוחות היה לא יותר גדול מ-187, והיו עוד פלוגה או שתיים שהגיעו מהמלואים. במשך היום כפי שאמרתם, גם 188 הצליחה ללחוץ אותם מזרחה. זה נכון בעיקר לגבי 188. בלילה השני הם הצליחו להתקדם חזרה.

ק"אג"מ: (בשלב הזה כבר היינו ת.פ. הפול, לקראת אור ראשון של יום ראשון עברנו).

סא"ל אמיתי: למעשה ב-2400 רפול החל לתפקד במסגרת אוגדה. ואז הפיקוד דילג מפה.

ק"אג"מ: (תמונה מהדרום - לא היתה לנו, עד סוף המלחמה. היום כשאני שומע שיש מ"פים שברחו ת.פ.

אלינו מגדוד 82 - מתברר שלא היתה חדיפה. כל יחידה שנפגעה - נדפקה. מג"ד 82 נפצע בדיוק בהתחלה עם הקמב"צ שלו, הסמג"ד שלו נהרג. מ"פים עבדו לבד. מ"פים קבלו פקודות ישירות מ-82, קציני אג"מ פיקודי. שאלנו את רפול מה הולך בדרום והוא אמר שזה בסדר).

ו"ל אמיתי: השאלה היחידה שלי, אני מנסה לעשות השוואה: היה שם מהלך ביום - הסורים נבלמו קצת.

ובלילה שוב התקדמו. אני זוכר זאת כי ביום ראשון דובר על כך שמגיעות עוד שתי אוגדות. 210 ו-146. מתוכנן ליום שני בבוקר היום השלישי למלחמה, להכנס עם שתי אוגדות ולהתחיל לדחוף מזרחה. היה איזה שהו מצב ששבוקר אנחנו רואים שהטנקים הסוריים יותר מערבה, כל הלילה היו לחימות. אני לא זוכר זאת לגבי חטיבה 7. מה קרה בלילה השני?

ק"אג"מ: לא היה שקט. הם ניסו להתקדם ולא הצליחו. בעקרון - הם לא הצליחו אף פעם, את הקו שהצבנו להם

לעבור, - שנשען על חרמונית ותל-מפיי. הם הגיעו עד לקו. היו שם קרבות מגע בטוח 50 מטר. היתה שם מחלקה שעברה והשמידו אותה. תוך כדי צידודים לאחור, לאחר שעבדו מספר שעות בלילה (המחלקה של אמי). אלה הסיפורים מהגדודים, אבל הם לא הצליחו להתקדם. פעם אחת היה א חשש לפריצה. היה לילה אחד שקט, נדמה לי שזה היה הלילה השלישי דוקא.

ק. קשר: הלילה השני היה הקרב הגדול של קהלני. הראשון של יום.

ק. אג"מ: קהלני בלילה השלישי.

קשר: אלה הלילות הקשים. השאר היו שקטים יחסית.

סא"ל אמיתי: היתה בעיה של קוניטרה (ביום השני) שכוחות אוייב, בעיקר חי"ר, מסתננים ונכנסים לקוניטרה ושלחו טנקים וחי"ר לספל בהם 317. זהו הכוח של זמיר, מבחינתכם. האם היו לכם איזה שהם בעיות עם אבו נגדה?

ק. אג"מ: לא.

סא"ל אמיתי: בשלב ראשון היה גדוד 13 של גולני בקוניטרה.

ק. קשר: אני זוכר שהיו צנחני מלואים.

ק. אג"מ: אגב, בדרך לקוניטרה היו תקריות עם הטנקים שלנו ושל האוייב. הם באו וירדו דרומה. היה מארב באיזה לילה, הם היו נכנסים לקונטרה לתדלק, ולתחמש. יום אחד, טנק חטף פגז. טייגר נכנס וירה.

סא"ל אמיתי: בלילה הראשון לא היה תיחמוש. מתי היה? א

ק. חימוש: בלילה השני אני חושב.

ד"ר דוד: ביום השני מהבוקר הצטרפתי לסמח"ט עם מעט הציוד שהיה. שני רופאים הגדודיים ואני התחלנו לעבוד. היתה קבוצה של אצ די הרבה פצועים. היה לנו רק הנגמ"שים שלנו. עצרנו משאיות תחמושת, לא היו לנו שמיכות. פרצנו מחסן ב-ווסט ומצאנו מיזרובים. פייצנו במשאיות. מה שהלך לא חזק. הורדנו נציר גובן, התחיל אח"כ להיווצר קשר בקשר. ארתור, ק. האפסנאות אמר לנו שאין. היתה איתו חבורה רק ביום השלישי ללחימה.

היו גם בעיות של החומר הרפואי, חומרי חבישה שהלכו וירדו, התחלנו לבדוק ברשתות הגדודיות. לא אהיה בסיס לגבי התחלת העבודה באותו יום.

שאלה: כמה טנקים היו לחטיבה?

ק. אג"מ: בסה"כ 105 טנקים.

סא"ל אמיתי: בחטיבה 188 היו מאה וכמה טנקים.

יום שני 8 אוק' 73

ק. אג"מ: הורדנו את טייגר כדי לחסום כוחות. הוי"ע עלה וטיהר פה.

סא"ל אמיתי: שחזר לפי מה שאתה זוכר!

ק. אג"מ: מבחינת פריסה: באותו יום חזר אלינו יוס. יוס היה על ציר פיקה אל חרס. יוס וקהלני במקומם הרגיל. היתה לנו פלוגת שרמנים שהושבנו אותה פה. הם באו בצורה בלתי מסודרת, לא היה קשר ביז הטנקים אלא רק קשר פנים. הושבנו אותו על הטייגר. בדרום יותר היה טייגר אחראי. אני לא זוכר דברים מיוחדים, בדמה לי שזהו הלילה של כניסת ההליקופטרים, אני זוכר שאלוף הפיקוד בא לבקר, אחר הצוהריים. גם רפול בא.

סא"ל אמיתי: היתה בסיגה סורית.

ק. אג"מ: זה היה בדרום. אני לא יודע מה שהיה שם. לא יודע מתי היתה שם בסיגה. אני לא זוכר שום דבר מיוחד. היה שלב, כנראה באותו יום, חשש על ה-109. לפנות ערב ירדו על קהלני, כשהוא היה בלילה...

סא"ל אמיתי: גם מטוסים בכנסו.

ק. אג"מ: קראתי על כך בעיתון. לי אישית לא ראיתי שעזרו.

סא"ל אמיתי: הם בכנסו בצורה מסיבית בגיזרה הצפונית והדרומית. בגלל בוכחות חיל האויר היתה לו אפשרות סיבוב בצפון ודרום. כל 4 דקות הם נתנו מעגלים. הם בכנסו, כל האיזור היה עם טילים. בכנסו ותקפו. מהבוקר עד הערב תקפו עשרות מטוסים. אני הייתי בשטח, ביקשתי אויר והייצו צריכים, ואני לא זוכר שעבדו אצלנו. אולי פה ושם היה זוג, לא יותר. היו באים מיגים. לפעמים היו מזנקים לעברם וזהו. הוה יום שקט במקצת, הפוגה, אני זוכר שעלינו לבוסתר. עם הבוסתר הסתכלנו על הבוסתליק. לא היו חילופי אש משמעותיים. מצב האש בגדודים, מבחינת החגים: מ"פ בהרג בגדוד 77, מטק"ים ב-77, זהו פחות או יותר מצב היחידות.

סא"ל אמיתי: בודע על פיצוי באזור פיתחת קובטרה, בלילה. כח מחט' 7 הופגז. פיקוד צפון ביקש סיוע אוירי והנרה.

ק. אג"מ: לא קיבלנו.

סא"ל אמיתי: לא היה מה לעשות, היו טילים, ח"א בדק את זה; הגיעה תשובה שזה נבדק בתעלה ולא הצליח אלא במספר מטוסים. לא היתה הנרה. עד הבוקר - אפשר; תקפו מדרום. פתחו דרום לקובטרה, כלומר מוצב 109.

ק. אג"מ: בלילה היו המון. אבל לא היו הרבה פצצות. הנלימה הרצינית ביותר היתה באותו לילה.

ד"ר דוד: יום נפצע פעמיים בלילה הראשון.

ק. אג"מ: היה בוקר קשה מאד; יום נסע וחזר אחרי 24 שעות. טייגר היה שם קהלני בצד המערבי.

ד"ר דוד: הערב של היום השני היה שקט.

1 4 009016

יום שלישי 9 אוק' 73

סא"ל אמיתי: העתודה האחרונה בכנסת לפעולה. חטיבה מצליחה להשמיד מעל למאה טנקי אויב. החטיבה החלה בהתקדמות איטית. אחר הצהריים בכנסת הפלסה וסובלת אנדות כבדות. בערב התקרבה לאזור דבדביה.

ק. אג"מ: עם בוקר מתפרסים בצורה רגילה של כח באזור קזוארינה, כח לקרטון. תצפית עם 2 טייגר עם הנוסתר. בפשו קדימה. בשלב זה היתה הפגזה בוראית, על כל המקומות, לא היו לנו כוחות מאחור, עם היינו צריכים לתגבר. היה שב"ש ארטילרי, בואדי שנמצא מצפון לקזואקינה. היה מצב שאספנו 3 טנקים אם הקמב"צ, לכד ל-ת.פ. שלו. חזר, השמיד 5 טנקים. יותר מאוחר בגלל הלחץ על קזוארינה, העברנו את רטס. אני לא אכר אם הוא בא עם 7 או 8 כלים, זה לקראת הצהריים.

במקביל, זמיר שהיה באזור קרטון הודיע שהתחמשת בגמרה ולא מסוגל להמשיך. היתה עוד פלוגה שדווחה כך. אז הגיע יוסי בן חנוך עם 11 טנקים והוא הסביר לו. ה-סמג"ד הסביר לו, הוא היה פצוע וברח מבית החולים. יוסי קרא לעצמו "20 של טופי" ברשת שלנו. אח"כ קרא לעצמו "פליז". יוסי נפצע הוא קיבל רסיס ליד העיז, כאן. יוסי בן חנוך הגיע, קהלנר היה לא רחוק ממנו. המצב היה שבגיזרה הזו היו 4 או 5 מסגרות גדודיות קטנות. ב-107 היה נפשי; ב-ארגז היה קהלני. רטס התחיל לתגבר את קזוארינה. גם בציר השני היה הלחץ גדול. הוא עבר את תעלת ה-ג.ט. ב-2 צירים; מהואדי, באזור הזה. ונצומת קרטון - טרגז. ניסו למשוך ולא הצליחו. לפני שיוסי בן חנוך הגיע, הקמב"צ רץ לתגבר את טייגר. היה מש"ק הוא עלה לעמדה, ואיך שעלה לעמדה - הוא נפגע ופונה.

בצפון - התחיל לפעול גד' 71. משהו לא הלך. רטס לא דיבר חזק. בכל הואדי דפקו את רטס, שם הוא נדפק בצהרים. הם דפקו אותו בפגיעה ישירה. לפני שהוא זהרג, ממש עם מקלעים הוא היה צריך להגיד לחבר'ה להתקדם. שם היו הרבה נפגעים, במקביל ואחרי העסק הבלימה המשיכה והם נשברו, ראו שהם נשברו. הם ירו בארטילרי משהו לא נורמלי. במקביל ואחרי זה היה "ברוך" עם הסיירת. כאן יש טנק פגוע והוא דיווח "טנק פגוע כוחות יורגט עלו. כדאי שתשלחו את הסיירת". מ"פ הסיירת זהרג - אורי קשרה, דיווח "הרגתי להם הרבה", בין הכביש הזה לכביש החרמונית. שום טנקים לא היו, זה כח קומנדו. זה אויב שנלחם. בואו בשמע על הסיירת.

ק. אג"מ: אני מספר את הסיפור של מפקדה אמובה ששומעת פקודות בקשר. לא היתה לנו האזנה לסיירת - אך זה לא היה דבר מיוחד.

סא"ל אמיתי: אתה יודע שהם עשו הקלטה על כל הסיפור?

ק. אג"מ: אני מספר את הסיפור של מפקדת חטיבה. ישבנו בצומת "קרטון-יקיר" ואז מישהו מהסיוור זיגש אל המכשיר וסובב את התדר של פלוגה אחרת כדי לראות מה בשמע שם. ואז התחלנו לשמוע: אוי, אוי.

הוא סיפר לי בקשר שהוא מסתדר וגומר איתם עך נשארה עדיין בזוקה אחת שירתה עליו בדרך חזרה, אך הוא יגמור איתה מהר (המח"ט אשר לו זאת, כך אני חושב) ואז התחיל הברוך.

הברוך התחיל מבלי שהיינו בהאזנה אליו או בקשר אליו. הוא בכנס בשטח על הבזוקה ועשו שם מארב בזזקות - ונדפקו לו 3 נגמ"שים. צעקו משם לעזרה והיתה היסטריקה בוראית בגשת; אנחנו ניסינו להרגיע אותם אך לא הצלחה - כיוון שהבחורים לא ברגעו שם. היו להם, מייד, במכה הראשונה נפגעים רבים. גם התחילו לרוץ לשם נגמשי"ם בודדים של הסיוור כדי לעזור, בלי שליטה וגם כך הם המשיכו להדפק, כל נגמ"ש שנכנס - נדפק.

1 4 009017

סא"ל אמיתי: א כמה נגמ"שים הם הכניסו?

ק' אג"מ: בדמה לי שהיו שם נסה"כ 5 טנקים, במזל, היה שם 22 של אילן שהתפרץ לרשת שלנו המח"ט אמר לי לומר לו שהוא יהיה מפקד החילוץ וקיבל טנקים. סליחה, התבלבלתי. בהתחלה שלחנו לשם שרמנים, את כל הצירן. שלחנו גם את גרבר עם שוט. 22 של אילן רצה לחלץ את הסיירת בעזרת שוטים - גרבר לא אמר שנרחנו לו, סרב לחלץ את האנשים. ואז ביקש התערבותנו.

ק' אג"מ: גרבר היה מ"פ, אני חושב. ק' קשר: ואז הקמנו קשר עם גרבר ועם צירן. המח"ט נתן פקודה לגרבר לחזור, כי הוא היה בדרך אלינו. מינה את ק' האג"מ הזה, 22 של אילן כמפקד העסק ומאז הוא התחיל לנהל את הברדק הזה, אילן הוא ק' האג"מ של חטמ"ר. ק' אג"מ: אנו לא חושב של 820.

סא"ל אמיתי: אולי של חטיבה 1; שגם היתה שם ותפסה את הגזרה הצפונית.

ק' קשר: לא חט' 1, בדקתי עם מוצב חרמונית אם הוא מאויש ואנחנו יכולים לעלות לשם ולטפס. דברתי איתו ברשת שלהם. ואמרתי "ברשת שלנו זה לא היה הולך",

ק' אג"מ: הוא ניסה לא לנהל שם את החלוץ. הבעיה היתה שא היה כבר את מי לחלץ; היו הרבה בפגעים. אחרי המארב, הם הסתלקו קצת, החברה האלה, הסורים. שרמן אחד נדפק. השטח שהסורית נכנסה עם אג הנג"משים היה מחורבן, שיחים, אננים, וסלעים וגדרות אננים. היה שם פשוט שיקול לא זכו בהפעלת כוחות. זה על-ה בהרבה בפגעים, זה גם היה בריכוש אחד, מהר, חד, כמות, אני יודע שאנשי הסיור נפגעו מזה מאד ← מורלית. נסה"כ היה לפלוגת הסיור 23 הרוגים. כשהיה הנושא עם פל' הסיור ההתקפה של הסורים אנהדפה כבר. זה היה בשעה 1500 להערכתי.

ד"ר דוד: 1200 - 1300.

ק' קשר: זה באמת היה בסביבות 1500 - 1600 כי ב-1600 אלוף הפיקוד קבע לנו פגישה. ק' אג"מ: סה"כ, בשלב זה, כמעט ולא היתה אש באזור ציר הבלימה שלנו. אני זוכר שכאשר חיכינו לאלוף הפיקוד, עלינו לשטח לבדוק אותו וירדנו לאלוף הפיקוד, הסתכלנו על השטח מנקודת תצפית אחרת. אלוף הפיקוד הגיע, אמר למח"ט - "דע לך שהצלחת את מדינת ישראל", המח"ט גיחך, אני מתאר לעצמי שהיה בבוך מהמחמאה הזאת.

האלוף אמר: "אל תחייך אני מתכוון ברצינות לכל מילה שאני אומר" והמח"ט אמר לו "תודה רבה". המשכנו להתארגן לקראת הערב, כאשר התחלנו לתת הנחיות ליחידות להתחיל להוריד כלים לתחלוף ותדלוק, מי שצריך. מכאן והלאה, לגבי אותו ערב, אני לא זוכר. בדמה לי שהיה שקט.

סא"ל אמיתי: לקראת ערב התקדמה חט' 7 מאזור קונטרה לכוון צנצדניה - כרביעה.

ק' קשר: באותו לילה - התחבאנו באזהא ערוץ, חשבנו שהסורים באים עלינו. 2 הטנקים דפקו אא ואתה יצאת לכביש. בערב הזה כבר בנו את החניון, עם התחמושת.

ק' אג"מ: אבלילה הזה ראינו שמשיות עפות באויר.

ק' קשר: אותו לילה היה שקט. זה קרה בלילה אחר. בדיוק שזר בא לאוגדה.

סא"ל אמיתי: בלילה - דווח על חדירת מסוקים סוריים באזור קונטרה, כנראה להנחתת קומנדו. אחד מהם הופל באש מהקרקע.

ד"ר דוד: זה היה ביום, ראיתי את המסוק הזה נופל.

ק' אג"מ: המסוקים חדרו איפה שאנו היינו, הם הגיעו אליכם אח"כ. באותו יום, תוך כדי בלימה חדרו אלינו - ראינו 4 מסוקים גדולים, שחורים ואחריהם עוד 2 ענקיים. ירינו אאאאאאאאאא עליהם אש תופת במקלעים, שום דבר לא השפיע, ראעינו פגיעות במסוקים אבל הם המשיכו קצת צפונית לנו - לכוון בוקעתא. הגיעו שניים אחרונים כשאחד מהם הסתובב לחזור; לפני גבעת החפ"ק וחטף פגעעה באויר ונפל, מאש קרקע זה היה ביום, בפירוש. אחד הקמ"מים של טייגר (כדאי לבדוק מי זה) צעק "יריתי עליו חלול" והכניס לו והמסוק נפל במרחק ק"מ מאיתנו, לאחר שהתרסק באויר.

הערה:

יש שני סיפורים בלילה הגיע סמג"ד של 334, הוא ראה חי"ר ומסוקים ואז שלחתם את גבע זה היה בלילה בפעם השניה - 6 מסוקים זה עם בוקר.

ק' אג"מ:

על מסוקי הלילה קיבלנו דיווחים מיחידת נ.מ. שלחנו את גבע לאזור אל-רום בבדק - לא מצא שום דבר. 2 נגמ"שים שנתנו לו ת.פ. והוא נשאר באזור אל-רום לכיוון בוקעתא כדי לחסום. המסוקים שראינו והפלנו היו לאור היום. זה ביום הרביעי ללחימה; ה-9 לחודש, היום הקשה. אח"כ ירדו המסוקים - אינני זוכר היכן - וירד עליהם מיראצ' והדליק אותם.

סא"ל אמיתי: באמת הורדו 2 מסוקים, ע"י כוחות הקרקע, יתכן שאלה כוחות קרקע שאינכם יודעים עליהם, עם הסיוע או יחידה אחרת.

ק' אג"מ:

זה היה בבקר ה-9 אוק' כי ב-10 היה שקט, הסתובבנו חופשי עלינו לחרמונית, צפינו על השטח, תכננו התקפה. לילה 9-10 כבר השארנו את כל הטנקים בסמדות וחלק כבר ירדו מאחור. 300 מטר ונחו. זה היה הלילה הראשון שהצלחנו לתפוס תנומה. 3 ימים לא ישנו. הלילה עבר בלי בעיות.

ד"ר דוד:

זה היה היום העיקרי מבחינת הפצועים. בחטיבה, ב-0300 בליל 9/8 שמעתי מישהו קורא בסענו לכיוון בוקעתא, ליד תחנת הדלק, הגעתי עם שחר. התחילו להגיע פצועים והרוגים. מרסט. אנשים מרובים, זה היה מצב שאנשים הגיעו או הרוגים או פצועים קל. אספת שם כ-12 פצועים קל. וכ-10 הרוגים. נפצעו לא מטנקים. ריתושים גדולים, לא ריסוס קטן של ארטילריה יכול להיות מפגז או ארטילריה קרובה מאד, או מבזוקות. בכל אופן ראש ב זכרת, ידיים זכרתו, חצי ראש מאד מכוער בשעה 500 - 530. תוך כדי פריסת האנשים על אלובקות, התחילו לירות עלינו בנק"ל. אחרי כמה דקות התסילו לירות עלינו גם בנ.ט.ים בשוחות מאחורינו התחילו לפגוע בנו ה-נ.ט.ים זה לא פגז של תותח. עשו חורים גדולים פוררו אבנים.

סא"ל אמיתי: בודאי בזוקה. זה מתחיל להתקשר למארב. מרגמה 52 או 60 מ"מ.

ד"ר דוד:

אני משוכנע שזה קשור למארב. אבל זו אינה מרגמה. זה ירי שטוח מסלול שירה מאחורינו. כ-4-5 מ' מאחורי. לקחנו את כל החברה, את הפצועים זרקנו בתוך הנגמ"ש. התקפלנו. ואז בא ק' הקשר ושאל לאן אנחנו זזים, אנחנו כבר גומרים שם. אח"כ הגיע עוד טנק אחד, לקחנו גם את מי שהיה שם בטנק ובסענו מבוקעתא על הכביש לכיוון אלרום, על ציר יקיר. התחלנו לזוז משם, כשאני מדווח בקשר "עולה על בוקעתא" כשאני עולה על הרשת הגדודית ומדווח שם שאנו זזים משם ומיד בודיע להם היכן. אנו ממקמים את התאג"ד כדי שימצאו אותנו. אחרי 2 דקות התחלנו לחסוף הרעשה ארטילרית לא בורמלית, באזור אל-רום. ליד אלרום בעצרת, כי יש שם מחסום, שם השכנתי את הפצועים, דיווחתי שאני שם אומחכה לקליטה נוספת. קבלנו הרעשה ארט' לא בורמלית, אמרתי לכולם לשכב. סגרנו שם מצפים וחיכינו. ההרעשה הארט' החלה להפסק ואז ירדו מסוקים. באזור שלנו ירדו 6 מסוקים גדולים שמענו בקשר שיש פשיטות של קופנדו. היתה לי הרגשה שאנחנו גומרים כאן בנושא הזה, כי הם ירדו קרוב מאד אלינו. כ-300 מטר. ראינו אותם בוחתים אחרי קפל קרקע, אני לא יודע אם נחתח לגמרי. הגיע נגמ"ש סיור כנראה והתחיל לירות עליהם עם מקלעים. הכנו בק"ל.

סא"ל אמיתי: איפה היית ממוקים?

תשובה:

בפיתחה לאלרום. הם נחתו באזור הזה, דרומית - מזרחית. אני לא אזוכר כיוונים. הם ירדו מאחורי קפל קרקע, בערך 500 מ'. ראינו אותם בצורה ברורה. ואז בא נגמ"ש או שניים - אינני זוכר - ירו עליהם ב-05. אחד מהם התפוצץ באויר. אני לא יודע מה קרה יותר. לקחנו את החברה, הפצועים נרחו - זה היה דבר נורא נחמד לראותם אותם בורחים מהמחסה, הם בצעם אצא לא היו פצועים. חלק עם אינפוזיה; חלק בלי. אספנו את כל הקבוצות הזאת והגענו לווסט. הבנת י שעם גד' 71 אינן מה לעשות, גם בקשר הבנתי זאת. בסענו לווסט ושם התחיל להצטבר תחילה בטפטוף. פגשתי כל מינני אנשים מכל מיני יחידות שאני

מכיר, לא רק מהחטיבה. התחלנו לפנות, לי לא היה תאג"ד, שלי, שכאמור לא היה מושלם. קיבלתי קצת - משנורריים - מגדודים אחרים שעברתי בדרך. אז התחיל להיווצר איזה שהוא קשר עם הרופא הגדודי דרך ק' האפסנאות. דבר ראשון ביקשתי רכב פינזוי. ביקשתי, מיקום של הרגר"פ ואמרו לי שהוא בדרך. ביקשתי מק' האפסנאות דחוף כי יש לי המון פצועים. לא היה לי שום קשר עם הרופא האוגדתי, זה היום הרביעי ללחימה. לא ידעתי מה המערך ומה צריך להגיע אלי, אבל תיארתי לעצמי מערך פינזוי. משאיות התחמושת המשככו לעבוד אבל זה לא רכב. הגיע אוטובוס, עכשיו בחזרה לאחור, זה לא היה צריך להגיע אלי, ~~אז לא ידעתי מה המערך~~ עצרתי אותו, אמרתי לו "פה". הגיע אמבולנס עצרתי הוא מעד. השניים האלה לא היו מיועדים אלי כלל אבל ניצלתי אותם.

התחלתי לפנות היו 2 פצועים קשה מאד, אחד טופל תוך סיכון נפש בצורה יוצאת מן הכלל ע"י רופא של גד' 77, קצין שביצע ניתוח תח-ת אש, וסיכון של ירי מטווחים קרובים מאד, הוא הגיע אלי. הגיע עוד אחד, פצוע בצורה קשה ביקשתי מסוק. התקשרתי ל-21 היתה בקשה למסוק גם בציבורות אג"מים. לא היה לי קשר ישיר עם הרופא האוגדתי וגם לא לאחר מכן כדי לבדוק מתי מה ואיך. הסיירת התחילה להגיע לקראת הצהריים, לא הסתכלתי אף פעם לשעון, התחילו לבוא סבבים של נגמ"שים, פותחים את הכבש, זורקים 5 חיילים. בא עוד נגמ"ש - עוד 5 חיילים. אני חושב שהיתה לי קליטה תוך חצי-שעה של כ-40 חיילים.

א"ל אמיתי: בשלב זה איז קומנדו והפגזה.

ד"ר דוד: בשלב זה כבר עבדתי בשקט, כמו שצריך.

שאלה: אך ידעת על הקומנדו, מישהו סיפר לך?

ששובה: בא נגמ"ש ודפק.

שאלה 4: באו 6 הליקופטרים, 1 בדפק באויר. היו עוד 2 אולי לא באותה קבוצה, יכול להיות שנרחו. יכול להיות שנחתו ואנחנו לא יודעים איפה, לא סיפרו?

מי שאל, למי היה זמן לשאול, היום הזה זה "פול טיים גוב", מהבוקר עד הערב, היתה קליטה של 40 חיילים, בניהם הרבה מאד פצועים קשה. עבדנו כמו שמתרגלים ב) תאג"ד.

אבל אף פעם לא במספרים כל כך גדולים, עבדתי עם החובשים שלי ועם כל מיני אספסוף שאספתי שם. כשאני רופא יחיד והצווד הלך ונגמר. לא היה לי רכב פינזוי. אז זה כבר הדבר העיקרי. האוטובוס התמלא יצא. האמבולנס שהגיע אלי יצא, עמדתי שם עם פצועים ולא ידעתי מה לעשות איתם. פתאם בא לי מפקד הכלי שלי, מש"ק סיור ואמר לי "בדרך גובן יש המון אמבולנסים". עצרתי ג' יפ באמצע הכביש, הורדתי ממנו את המפקד שהיה המום, תפסתי אותו בצוואר הורדתי אותו שמתי את השני ואמרתי לו "סע". הוא נסע חזר עם 2 אמבולנסים וגם ה-מ"פ של הפלר"ש. הגיע המ"פ שישב בגדות, אדם שצריך היה להגיע אלי ביום שני, אמר לי - שמע אמרו לי לשבת בגדות. אני יושב שם כבר יומיים, אף פצוע לא הגיע. (יכול להיות גובן). אמרתי לו שירד מהר ויארגן את כל הגר"פ שלו ויעלה לכאן כי יש פה הרבה פצועים. הסתכל סביבו ואישר את ההבחנה וירד למטה. השאיר לי את רכב הפינזוי והתחיל לפנות. התחיל להעלות את הגר"פ, כשהתחיל להגיע סבוב אחרון של נגמ"שים, שהורידו את הנגמ"שים האחרונים. הגר"פ הזה הגיע צכמו שהקאובויים מגיעים בסוף המלחמה. כבר לא היה לי אף פצוע יותר. לא היתה לי אפילו תחבושת אחת. הייתי מרוקן לגמרי. הוא בא, כבר חזרו לו בהשלמות של טיפולים, של אמצ הפצועים היו 2 רופאים פרסו לי תאג"דים כמו שצריך, עם אור ורישום. הגיע גם ק' החובשים של רופא אוגדתי הביא לי נגמ"ש, יצרנו קשר מבחינת עבודה ואפילו הנחיתו רמסוק שפינה לי 6 פצועים, כולל 2 הפצועים שלא אישרו קודם. לפי דיווחים הם הגיעו לבתי-חולים, מקוה שחיים ^{ל-38} עזבו. בכל אופן, שניהם ניצלו ברגעים האחרונים. לאחר מכן התמלאתי מבחינת תאג"ד, היתה לי שעה לעשות קנבליזציה מהנגמ"שים של בוקעתא, כדי להתחיל לקבל מכשיר קשר שלא היה לי ^{1/מ.ק.} 53 החלפתי ל-וי.אר.סי) פרקנו כל

מה שהיה צריך. מלאנו את 2 הנגמ"שים האלה, על חשבון נגמ"שים שהיו בשטח, אחרת, לא היתי מסוגל להתקדם כלל. ראית באיזה מפה עבדנו. בקיצור, התחלנו לעבוד כמו שצריך. בינתיים שלחו טנקים לפנות את מה שנשאר מהחברה בנוקעתא. אַאַאַ פיננו כ-4 פצועים שקלטנו. שלחו סנוב אחרון של נגמ"שים.

זהו לצני מה שהיה באותו יום. יתכן שפה ושם היה פצוע, בכל אופן היה גל גדול של פצועים שאני מעריך בכ-60-70-80 פצועים שהגיעו בערך מ-800 עד שעה 1330-1400. ב-1400 הגיע רשט שהיה אחרון (לא היה לי זמן להסתכל על השעון...). הגיע בנגמ"ש אמרו לי נהרג. אני לא יודע אם נהרג בשעה 1400 או שהצליחו להוציא אותו בשעה זו. אני זוכר שהערב היה שקט מאד, כבר נכנסנו לחניון, למטרה אחרי ווסט. החפ"ק בשאר בקרטון 20, בק' החפ"ק אני זוכר שקבלתי פקודה להכנס לחניון לילה עם הדרגים. הסמח"ט היה שם?

אני לא יודע איפה היה הסמח"ט. נכנסנו, כבר היו לי 3 כלים.

מי היה בחניון חוץ מגורמי הרפואה?

היה חימוש, אפסנאות ויתר הדרגים. הורידו טנקים שהתארגנו והתחמשו. היה שם חדר גדול מאד; ליד ווסט. כבר ארגנו את הגדודים, הציוד; הכל מהגר"פים דפק כמו שצריך.

שאלה:

תשובה:

שאלה:

תשובה:

יום שלישי 9 אוק' 73

סא"ל אמיתי: העתודה האחרונה נכנסה לפעולה. חטיבה מצליחה להשמיד מעל לפסגה

החטיבה החלה בהתקדמות איטית. אחר הצהריים נכנסת הפלטה וסובלת אנדות כנ"ו. נעה התקרבה לאזור דנדביה.

ק. אג"מ:

עם בוקר מתפרסים בצורה רגילה של כח באזור קזוארינה, כח לקרטון. תצפית עם 2 סייגר עם הנוסטר. נפשו קדימה. בשלב זה היתה הפגזה נוראית, על כל המקומות, לא היו לנו כוחות מאחור, עם היינו צדיכים לתגבר. היה שני"ש ארטיילרי, בואדי שנמצא מצפון לקזואקינס. היה מצב שאספנו 3 טנקים אם הקמנ"צ, לכד ל-ת.פ. שלו. חזר, השמיד 5 טנקים. יותר מאוחר בגלל הלחץ על קזוארינה, העברנו את רטס אני לא אכד אם הוא נה עם 7 או 8 כלים, זה לקראת הצהריים.

במקביל, זמיר שהיה באזור קרטון הודיע שהתחמשת בגמרה ולא מסובל להמשיך. הייתה עוד פלוגה שדווחה כך. אז הגיע יוסי בן חנו עם 11 טנקים והוא הסביר לו. ה-סמג"ד הסביר לו, הוא היה פצוע ונרח מניח החולים, יוסי קרא לעצמו "20 של טופי" ברשת שלנו. אח"כ קרא לעצמו "פליז". יוסי נפצע הוא קיבל רטיס ליד העיו, כאן. יוסי בן חנו הגיע, קהלנר הית לא רחוק ממנו. המצב היה שנגיזרח הזו היו 4 או 5 מסגרות גדודיות קטנות. ב-107 היה נפשי; ב-ארגז היה קהלנר. רטח התחיל לתגבר את קזוארינה. גם בצד השני היה הלחץ גדול. הוא עבר את תעלת ה-ג.ט. ב-2 צירים; מהואדי, באזור הזה. ובצומת קרטון - טרגון. ניסו למשוך ולא הצליחו. לפני שיוסי בן חנו הגיע, הקמנ"צ רץ לתגבר את סייגר. היה מש"ק הוא עלה לעמדה, ואיר פעלה לעמדה - הוא נפגע ופונהץ.

בצפון - התחיל לפעול גד' 71. משהו לא הלך. רטס לא דיבר חזק. בכל הואדי דפקו את רטס, שם הוא נדפק בצהריים. הם דפקו אותו בפגיעה ישירה. לפני שהוא נהרג, ממש עם מקלעים הוא היה צריך להגיד לחבר'ה להתקדם. שם היו הרבה נפגעים, במקביל ואחרי העסק הנלימה המשיכה והם נשברו, ראו שהם נשברו. הם ירו בארטיילרי משהו לא נורמלי. במקביל ואחרי זה הית "נרוד" עם הסיירת.

3

כאז יש טנק פגוע והוא דיווח "טנק פגוע כוחות יורפם עלו. כדאי שתשלחו את הסיירת". מ"פ הסיירת נהרג - אורי קשדה, דיווח "הרגתי להם הרבה", ביז הכניש הזה לכניש החרמונית. שום טנקים לא היו, זה כח קומנדו. זה אויב שנלחם. בואו נשמע על הסיירת.

ק. אג"מ:

אני מספר את הסיפור של מסקדה מונה ששומעת פקודות בקשר. לא היחה לנו האזנה לסיירת - אך זה לא היה דבר מיוחד.

סא"ל אמיתי: אתה יודע שהם עשו הקלטה על כל הסיפור?

אני מספר את הסיפור של מסקדת חטיבה. ישבנו בצומת "קרטון-יקיר" ואז מישהו מהסיור ניגש אל המכשיר וסובב את החדר של פלוגה אחת כדי לראות מה נשמע שם. ואז התחלנו לשמוע: אוי, אוי.

ק. אג"מ:

הוא סיפר לי בקשר שהוא מסתדר וגומר איתם עד בשארה עדיין בזוקה אחת שירתה עליו בדרך חזרה, אך הוא יגמור איתה מהר (המח"ס אשר לו זאת, כך אני חושב) ואז התחיל הברוד.

הברוד התחיל מבלי שהיינו בהאזנה אליו או בקשר אליו. הוא נכנס בשמח על הבזוקה ועשו שם מארב בזזקות - ונדפקו לו 3 נגמ"שים. צעקו ששם לעזרה והיתה היסטריקה נוראית במשנת; אנחנו ניסינו להרגיע עותם אך לא נהצלחה - כיוון שהבחורים לא נרגעו שם. היו להם, מייד, כמכה הראשונה בפגעים רבים. גם התחילו לדוץ לשם נגמשי"ם בודדים של הסיור כדי לעזור, בלי שליטה וגם כך הם השיכו להדפק, כל נגמ"ש שנכנס - נדפק.

סא"ל אמיתי: כמה נגמ"שים הם הכניסו?

ק' אג"מ:

נדמה לי שהיו שם נסה"כ 5 סנקים, במזל, היה שם 22 של אילן שהתפרץ לדשם שלנו המח"ס אמר לי לומר לו שהוא יהיה מפקד החילוץ וקיבל סנקים. מליחה, התבלבלתי.

ק' קשר:

כהתחלה שלחנו לשם שרמנים, את כל הצירוף. שלחנו גם את גרבר עם שום. 22 של אילן רצה לחלץ את הסיירת בעזרת שוטים - גרבר לא אמר שנרחבו לו, סרב לחלץ את האנשים. ואז ביקש התערבותו.

ק' אג"מ:

גרבר היה מ"פ, אני חושב.

ק' קשר:

ואז הסמנך קשר עם גרבר ועם צירו. המח"ס נתן פקודה לגרבר לחזור, כי הוא היה בדרך אלינו. מינה את ק' האג"מ הזה, 22 של אילן כמפקד העסק ומאז הוא התחיל לנהל את הנרדק היה, אילן הוא ק' האג"מ של חסמ"ר.

ק' אג"מ:

אני לא חושב של 820.

סא"ל אמיתי: אולי של חטיבה 1; שגם היתה שם ותפסה את הגזרה הצפונית.

ק' קשר:

לא חס' 1 בדקתי עם מוצב חרמונית אם הוא מאוייש ואנחנו יכולים לעלות לשם ולמספח. דברתי איתו ברשת שלהם. ואמרתי "ברשת שלנו זה לא היה הולך".

ק' אג"מ:

הוא ניסה לא לנהל שם את החילוץ. הבעיה היתה ש א היה כבר את מי לחלץ; היו הרבה נפגעים. אחרי המארב, הם הסתלקו קצת, החברה האלה, הסורים. שרמן אחד נדפק. השטח שהסורית נכנסה עם אג האג"משים היה מחורבן, שיחים, אבנים, וסלעים וגדרות אבנים. היה שם פשוט שיקול לא בכון בהפעלת כוחות. זה על-ה בהרבה נפגעים, זה גם היה בריכוש אחד, מהר, חד, כמות, אני יודע שאנשי הסיוור נפגעו מזה מאד 4 מורליית. נסה"כ היה לפלוגת הסיוור 23 הרוגים. כשהיה הנושא עם פל' הסיוור ההתקפה של הסורים אנהדפה כבר. זה היה בשעה 1500 להערכתי.

ד"ר דוד:

1200 - 1300.

ק' קשר:

זה באמת היה בסניבות 1500 - 1600 כי ב-1600 אלוף הפיקוד קבע לנו פגישה.

ק' אג"מ:

סה"כ, בשלב זה, כמעט ולא היתה אש באזור ציר הנלימת שלנו. אני זוכר שכאשר חיכינו לאלוף הפיקוד, עלינו לשטח לבדוק אותו ויודנו לאלוף הפיקוד, הסתכלנו על השטח מנקודת תצפית אחרת. אלוף הפיקוד הגיע, אמר למח"ס - "דע לך שהצלחתם את מדינת ישראל", המח"ס גיחך, אני מתאר לעצמי שהיה בנור מהמחמאה הזאת.

האלוף אמר: "אל תחייך אני מתכוון ברצינות לכל מילה שאני אומר" והמח"ס אמר לו "תודה רבה". המשכנו להתארגן לקראת הערב, כאשר התחלנו לתת הנחיות ליחידות להתחיל להוריד כלים לתחלוף וחלוק, מי שצריך. מכאן והלאה, לגבי אותו ערב, אני לא זוכר. נדמה לי שהיה שקט.

סא"ל אמיתי: לקראת ערב התקדמה חס' 7 מאזור קונטרה לכוון צנצדניה - כרביעה.

ק' קשר:

באותו לילה - התחבאנו באזהא ערוץ, חשבנו שהסורים באים עלינו. 2 הסנקים דפקו אא ואתה יצאת לכביש. בערב הזה כבר בנו את החציון, עם התחמושת.

ק' אג"מ:

נבלילה הזה ראינו שמטיות עפות באויר.

ק' קשר:

אותו לילה היה שקט. זה קרה בלילה אחר. בדיוק שזר בא לאוגדה.

סא"ל אמיתי: בלילה - דווח על חדירת מסוקים סוריים באזור קונטרה, כנראה להנחתת קומנדו.

אחד מהם הופל באש מהקרקע.

ד"ר דוד:

זה היה ביום, ראיתי את המסור הזה בופל.

ק' אג"מ:

המסוקים חדרו איפה שאנו היינו, הם הגיעו אליכם אח"כ. באותו יום, תוך כדי בליטה חדרו אלינו - ראינו 4 מסוקים גדולים, שחורים ואחריהם עוד 2 ענקיים. ירינו אסטטטטטטטט עליהם אש תופת במקלעים, שום דבר לא השפיע, ראעינו פגיעות במסוקים אבל הם המשיכו קצת צפונית לנו - לכוון בוקעתא. הגיעו שניים אחרונים כשאחד מהם הסתובב לחזור; לפני גבעת החס"ק ותפף פגעעה באויר ובפל, מאש קרקע --- יחירוט. אחד הקמ"מיט של סייגר (כדאי לבדוק מי זה) צעק "יריתי

הערה:

יש שני סיפורים בלילה הגיע סמג"ד של 334, הוא ראה חי"ר ומסוקים ואז שלחתם את גבע זה היה בלילה בפעם השניה - 6 מסוקים זה עם בוקר.

ק' אג"מ:

על מסוקי הלילה קיבלנו דיווחים מיחידת נ.ס. שלחנו את גבע לאזור אל-רום בנדק - לא מצא שום דבר, 2 בגמ"שים שנתנו לו ח.פ. והוא צמאר באזור אל-רום לכיוון בוקעתא כדי לחסום. המסוקים שדאינו והפלנו היו לאור היום. זה כיום הרביעי ללחימה; ה-9 לחודש, היום הקשה. אח"כ ירדו המסוקים - איני זוכר היכן - וירד עליהם מיראג' והדליק אותם.

סא"ל אמיתי:

נבאמת הורדו 2 מסוקים, ע"י כוחות המרקע, יתכן שאלה כוחות קרקע שאיבכט יודעים עליהם, עם הסיוע או יחידה אחרת.

ק' אג"מ:

זה היה בנדק ה-9 אוק' כי ב-10 היה שקט, הסתובבנו חופשי עלינו לחדטובניה, צפינו על השטח, תכננו החקפה, לילה 9-10 כבר השארנו את כל הטנקים בפמדות וחלק כבר ירדו מאחור. 300 מטר ובחו, זה היה הלילה הראשון שהצלחנו לפגוע חבומה. 3 ימים לא ישנו. הלילה עבר בלי בעיות.

ד"ר דוד:

זה היה היום העיקרי מנחיבת הפצועים. בחמישה, ב-0300 בליל 9/8 שמעתו מישהו קורא בסענו לכיוון בוקעתא, ליד תחנת הדלק, הגעתי עם שחר. התחילו להגיע פצועים והרוגים. מרסט, אנשים מדוחשים, זה היה מצב שאנשים הגיעו או הרוגים או פצועים קל. אספת עם כ-12 פצועים קל, וכ-10 הרוגים. נפצעו לא מטנקים, ריתושים גדולים, לא דיסוס קט של ארטילרי ה יכול להיות מפגז או ארטילריה קרובה מאד, או מבזוקות. בכל אופן ראש נכרת, ידיים נכרתו, חצי ראש מאד מכוער בשעה 500 - 530. תוך כדי פריסת האנשים על אלונקות, התחילו לירות עלינו בנק"ל, אחרי כמה דקות התחילו לירות עלינו גם בנ.ס.ים בשוחות מאחורינו התחילו לפגוע בנו ה-נ.ס.ים זה לא פגז של תותח. עשו חורים גדולים פוררו אנשים.

סא"ל אמיתי:

בזוקה. זה מתחיל להתקשר למארב. מרגמה 52 או 60 מ"מ.

ד"ר דוד:

אני משוכנע שזה קשור למארב. אבל זו אינה מרגמה. זה ירי שטוח מסלול שירה מאחורינו כ-4-5 מ' מאחורי. לקחנו את כל החברה, את הפצועים זרקנו בתוך הגמ"ש. התקפלנו. ואז בא ק' הקשר ושאל לאן אנחנו זזים, אנחנו כבר גומדים שם. אח"כ הגיע עוד טנק אחד, לקחנו גם את מי שהיה שם בטנק ובסענו מבוקעתא על הכניס לכיוון אלדום, על ציר יקיר. התחלנו לזוז משם, כשאני מדווח בקשר "עולה על בוקעתא" כשאני עולה על הרשת הגדודית ומדווח שם שאנו זזים משם ומיד נודיע להם היכן. אנו ממקמים את התאג"ד כדי שימצאו אותנו. אחרי 2 דקות התחלנו לתפוף והרעשה ארטילרית לא נורמלית, באזור אל-רום, ליד אלדום בעצמתי, כי יש שם מחסום, שם השכנתי את הפצועים, דיווחתי שאני שם אומחכה לקליטה בוספת. קבלנו הרעשה אפ ארפ' לא נורמלית, אמרתי לכולם לשכב. סגרנו שם מצפים והיכינו. ההרעשה הארפ' החלה להפסק ואז ירדו מסוקים. באזור שלנו ירדו 6 מסוקים גדולים שמענו בקשר שיש פשיטות של קומנדו. הייתה לי הרגשה שאנחנו גומדים כאז בבושא הזה, כי הם ירדו קרוב מאד אלינו. כ-300 מטר, דאינו אותם בוחתים אחרי קפל קרקע, אני לא יודע אם נחתם לגמדי. הגיע בגמ"ש סיור כנראה והתחיל לירות עליהם עם מקלעים. הכנו בק"ל.

וא"ל אמיתי:

איפה היית מסוקים?

ושובה:

בפיתחה לאלדום. הם נחתו באזור הזה, דרומית - מזרחית. אני לא אוכד כיוונים. הם ירדו מאחורי קפל קרקע, בערך 500 מ'. ראיתי אותם בצורה ברורה. ואז בא בגמ"ש או שניים - איני זוכר - ירו עליהם ב-05. אחד מהם התפוצץ באויר. אני לא יודע מה קרה יותר. לקחנו את החברה, הפצועים נרתו - זה היה דבר גורא נחמד לדאוחם אותם בורחים מהמחסה, הם בצצם אסא לא היו פצועים. חלק עם אינפוזייה; חלק בלי. אספנו את כל הקבור הזאת והגענו לווסט. הנבת י שעם גד' 71 איז מה לעשות, גם נקשר הנבתי זאת. בסענו לווסט ושם התחיל להצטבר תחילה בפפסוף, פגשתי כל מיני אנשים מכל מיני יחידות שאני

מסוקים

מכיר, לא רק מהחסיבה. התחלצו לפנות, לי לא היה תאג"ד, שלי, שכאסור לא היה מושלם. קיבלתי קצת - משנודדתיים - מגדודים אחדים שעברתי בדרך. אז החתי להיווצר איזה שהוא קשר עם הרופא הגדודי דרך ק' האפסנאות. דבר ראשון ביקשתי רכב פינזי. ביקשתי, מיקום של הגר"פ ואמדו לי שהוא בדרך. ביקשתי מק' האפסנאות דחוף כי יש לי המון פצועים. לא היה לי שום קשר עם הרופא האוגדתי, זה היום הרביעי ללחימה. לא ידעתי מה המערך ומה צריך להגיע אלי, אבל תיארתי לעצמי מערך פינזי. משאיות התחמושת המשכבו לעבוד אבל זה לא רכב. הגיע אטובוס, עכשיו נחזרה לאחור, זה לא היה צריך להגיע אלי, אלא צריך להגיע אלי, אמרתי לו "פה". הגיע אמבולנס עזרתי הוא מעד. השניים האלה לא היו מיועדים אלי הלל אבל ניצלתי אותם.

התחלתי לפנות היו 2 פצועים קשה מאד, יחד סופל תור סיכון גפס בצורה יוצאת מן הכלל ע"י רופא של גד' 77, קצין שביצע ניתוח תח-מ. אש, וסיכון של ירי מטוחים קרובים מאד, הוא הגיע אלי. הגיע עוד אחד, פצוע בצורה קשה ביקשתי מסוק. התקשרתי ל-21 היתה בקשה למסוק גם נציגורות אג"מים. לא היה לי קשר ישיר עם הרופא האוגדתי וגם לא לאחד מכן כדי לבדוק מתי מה ואיר. הסיירת התחילה להגיע לקראת הצהריים, לא הסתכלתי אף פעם לשעור, התחילו לבוא סבבים של נגמ"שים, פותחים את הכבש, זורקים 5 חיילים. בא עוד נגמ"ש - עוד 5 חיילים. אני חושב שהיתה לי קליטה תור חצי-שעה של כ-40 חיילים.

א"ל אמיתי: בשלב זה אין קומנדו והפגזה.

ד"ר דוד: בשלב זה כבר עברתי בשקט, כמו שצריך.

אלה: אהר ידעת על הקומנדו, מישהו סיפר לך?

ששונה: בא נגמ"ש ודפק.

שאלה: באו 6 הליקופטרים, 1 נדפק באויר. היו עוד 2 אולי לא באותה קבוצה, יכול להיות שברחו. יכול להיות שנחתו ואנחנו לא יודעים איפה, לא סיפרו?

ד"ר דוד: מי שאל, למי היה זמן לשאול, היום הזה זה "פול טיים גוב", מהבוקר עד הערב, היתה קליטה של 40 חיילים, בניהם הרבה מאד פצועים קשה. ענדנו כמו שמתרגלים (תאג"ד. אבל אף פעם לא נמספרים כל כך גדולים, עזרתי עם החובשים שלי ועם כל מיני אפסוף שאספתי שם. כשאני רופא יחיד והצורך הלך ונגמר, לא היה לי רכב פינזי, אזת כבר הדבר העיקרי. האוטובוס התמלא יצא. האמ-ולב ס שהגיע אלי יצא, עמדתי שם עם פצועים ולא ידעתי מה לעשות איתם. פתאם בא לי מסקר הכלי שלי, מש"ק סיור ואמר לי "בדרך גובז. יש המון אמבולנסים". עזרתי ג' ים באמצע הכביש, הורדתי ממנו אח המפקד שהיה המוס, תפסתי אותו בצואר הורדתי אותו שפתי את השני ואמרתי לו "קסע". הוא נסע חזר עם 2 אמבולנסים וגם ה-מ"פ של המלד"ש. הגיע המ"פ שישב בגדות, אדם שצריך היה להגיע אלי כיום שני, אמר לי - שמע אמרו לי לשבת בגדות. אני יושב שם כבר יומיים, אף פצוע לא הגיע. (יכול להיות גובז). אמרתי לו שירד מהר ויארבן את כל הגר"פ שלו ויעלה לכאן כי יש פה הרבה פצועים. הסתכל סביבו ואישר את ההבחנה וירד למטה. השאיר לי את רכב הפינזי והתחיל לפנות. התחיל להעלות את הגר"פ, כשהתחיל א להגיע סבוב אחרון של נגמ"שים, שהורידו את הנגמ"שים האחרונים. הגר"פ הזה הגיע צכמו שהקאובויים מגיעים כסוף המלחמה. כבר לא היה לי אף פצוע יוחד. לא היתה לי אפילו תחבושת אחת. הייתי מדוקז לגמרי. הוא בא, כבר חזרו לו בהשלמות של סיפולים, של אמצ הפצועים היו 2 רופאים פרטו לי תאג"דים כמו שצריך, עם אור ורישום. הגיע גם ק' החובשים של רופא אוגדתי הביא לי נגמ"ש, יצרנו קשר מבחינת עבודה ואפילו שטח הבחיתו ומסוק שפינה לי 6 פצועים, כולל 2 הפצועים שלא אישרו קודם. לפי דיווחים הם הגיעו לבתי-חולים, מקוה שחיים עציון, נכל אופו, שניהם ניצלו ברגעים האחרונים. לאחר מכן התמלאתי מבחינת תאג"ד, היתה לי שעה לעשות קנבליזציה מהנגמ"שים של בוקעתא, כדי להתחיל לקבל מכשיר קשר שלא היה לי /מ.ס. 55 התלפתי ל-וי.אר.סי) פרקנו כל

מה שהיה צריך. מלאנו את 2 הנגמ"שים האלה, על השבוע נגמ"שים שהיו בשטח, את
 לא היתי מסוגל להתקדם כלל. ראית באיזה מפה עבדנו. בקיצור, התחלנו לעבוד כמו
 שצריך. בינתיים שלחו סנקים לפנות את מה שבשאר מהחברה כנוקעתא. נאצל פיבו
 כ-4 פצועים שקלטנו. שלחו סכוב אחרון של נגמ"שים.

זהו לצבי מה שהיה באותו יום. יתכן שפה ושם היה פצוע, בכל אופן היה גל גדול
 של פצועים שאני מעריך בכ-60-70-80 פצועים שהגיעו בערך מ-800 עד שעה 1330-1400.
 ב-1400 הגיע רשם שהיה אחרון (לא היה לי זמן להסתכל על השעון...) הגיע נגמ"ש
 אמרו לי בהרג. אני לא יודע אם בהרג בשעה 1400 או שהצליחו להוציא אותו בשעה זו.
 אני זוכר שהערב היה שקט מאד, כבר בכנסנו לחניון, למסרה אחרי ווסט. החפ"ק
 בשאר בקדסון 20, נס' החפ"ק אני זוכר שקבלתי פקודה להכנס לחניון לילה עם הדרגים.
 הסמח"ט היה שם?

שאלה:
חשובה:
שאלה:
חשובה:

אני לא יודע איפה היה הסמח"ט. בכנסנו, כבר היו לי 3 כלים.
 מי היה בחניון חוץ מגורמי הרפואה?
 הית חימוש, אפסבאות ויחד הדרגים. הורידו סנקים שהתארגנו והתחמשו. היה שם חדר
 גדול מאדן ליד ווסט. כבר ארגנו את הגדודים, הצירוף הכל מהגר"פים דפק כמו
 שצריך.

מה האלונים

סיבת רמת הסלונים עם מ"ח 7 (אלוף יאיר)

אג"מ	מ"ד הסטודיה
כ"פוד	- צפוד
25-4452	תיק מס.
- דפ"מ	- דפ"מ

30.6.75

באג דיון עם סק"ר
 המיוזם במקום דורס
 סיכום הרצה (אל"ה)
 גבלאל אמיר) כי
 איב לאגו סיכום הקונגרס
 נסגרו עם מ"ח 7 - אל"ה
 ינו"ש - ופאל אל"ה
 אסיבה המבוא אל"ה
 א- פ"ב השניון הסניג
 מ"ח 7 ע"ה כי אל"ה
 3 סיבוב - אכ"י
 א. כגדסקים בחטיבה
 הבינו א- השטח
 ואש"ש הקוב תוכן
 מיא"ש.
 ג. החטיבה אל"ה אל"ה
 א"י י"ב. הו"ו הכ"פ
 א- האנשים והם
 הכנסו אל"ה.
 ז. הוא הולך למצ"ק
 א- כ"ה טרני

החטיבה ביפו ואל
 הסניג ~~אל"ה~~ אל"ה
 אל"ה אל"ה אל"ה
 אל"ה אל"ה אל"ה
 אל"ה אל"ה אל"ה
 אל"ה אל"ה אל"ה
 אל"ה אל"ה אל"ה

אג"מ	מח"ד	הסטודיה
כ"פ	צ"ו	-
פ"ש	מ"ט	25-4451
ד"פ	מ"ט	-

ת ח ק י ה

מח"ט 7, אל"מ יאנוש בן-גל

למק ב"א א"ב - ב"מ

סימוכין - הקלטה

נערך על-ידי סא"ל מנחם שרמן

1. פריסת החטיבה לפני המלחמה

- א. גד' 77 בסיני באימוני צמ"ה - 4 פלוגות טנקים
- ב. גד' 82 במחנה נתן - 4 פלוגות (2 מבצעיות 2 צמ"ה)
- ג. גד' 75 במחנה נתן - 1 פל' סיור + פל' חרמ"ש.
- ד. מפקדת החטיבה בשדה תימן

2. כוננות ראש השנה

- א. גד' 77 עולה לרמת הגולן לפי החלטת ה-מח"ט לאור פקודה לתיגבור הקו הסורי.
- ב. הגדוד מתמקם במחנה ירדן ומצטייד על הטנקים של גד' 39, מח"ט 173.
- ג. חפ"ק מוקטן מתמקם במחנה ירדן.

3. הכוננות היא: "ליום קרב" לבלימה או לחדירה סורית; יתכנו גם מחטפים.

4. ה-מג"ד כל המטה והסגל לומדים את השטח, צירים, מעוזים עמדות ירי ומוכנים לפקודות.

5. ה-חפ"ק גם מסייר בצפון בין רהשנ"ה ויום הכיפורים וחוזר למחנה נתן.

ה ע ר ה: אין כל חריג במצב זה מהתכנון השגרתי. במקרה של פעולות קרב יעבור הגדוד ל-ת"פ 188.

פעולות ה-מח"ט לפני יום הכיפורים

- 6. מספר ימים לפני יום כיפור עולה מפקדת החטיבה + ה-מג"דים + ה-קמב"צים ללימוד תוכניות אופרטיביות (בן גיל צפון) כל הנאמר ביוזמתו האישית של ה-מח"ט לאור תחושה שהמצב חורג מהשגרה. וכמו כן מזרז ה-מח"ט אימון החטיבה.
- חט' 7 או חט' 188 היו מתוכננות לביצוע התכנונים ואכן תכנון בן-גיל צפון, בוצע אח"כ.

יום ששי - כוננות ותזוזה

- 7. החטיבה מקבלת פק' כוננות עם שחר לרדת עם שני גדודים לסיני - חפ"ק ממפקדת ה-גי"ש.
- 8. 1100 בצהרים פק' אתראה לעליה לצפון.
- 9. 1300-1330 הוראה סופית לעלות צפונה בהטסה.
- 10. החטיבה בהרכב: חפ"ק + 2 גדודים מתייצבים ב"תדרים" להטסה בתרגולת הרגילה.
- 11. 1500-1530 נוקחים ב-ש"ת מחנייים.
- 12. קיימת בחטיבה פלוגה המיועדת לגשר הגלילים פלוגת גבע. מתקבלת הוראה להוריד הפלוגה לסיני ולאחר התערבות ה-מח"ט מאשרים צירופה לכוח העולה לצפון.

סודי

13. במקביל להטסה זזים על מובילים ה-נגמ"שים + פל' סיור + פל' חרמ"ש ומנהלית.

14. גד' גוסף של רטס ז"ל מגיע בהטסה בסבב שני בשעה 1600-1700.

15. הכוחות מועברים באוטובוסים לפילון.

הצטיידות וחימוש

16. הגדודים מצטיידים על הטנקים של ה-ימ"חים במחנה פילון במשך הלילה.

17. אחד הגדודים היה מזווד ומצויד אבל לא מחומש.

18. היתה בעייה של תחמושת ל-גד' 71 שלא היתה במקום דבר מעכב ההצטיידות גד' 71 היה מוכן לבדיקה עם אור ראשון.

19. גד' 82 גמר לחמש ולזווד וקיבל הובלות ועלה לרמה במשך הלילה.

תנועה והיערכות

20. גד' 82 עולה לרמה במשך הלילה.

21. לבקשת ה-מח"ט מאשר האלוף להעלות את גד' 71 עם אור ראשון - נהגי הגדוד הם "אסופי" ביה"ס, וה-מח"ט לא סומך עליהם. הגדוד נע על השרשראות עד הגשר שם הוא מקבל מובילים ועולה לרמה.

22. החטיבה היתה מוכנה ב-"נפח" עם שני הגדודים 77-82 שלה בהיערכות ביום הכיפורים. גד' 71 של רטס ז"ל נערך עד הצהריים 1200-1230 גד' 75 מגיע עם שחר לנפח (11 נגמ"שים בשל הסיור).

פקודות אתראה

23. 1000 ניתנת פקודת האלוף ל-מח"טים במפקדת חט' מכ' 820 ונאמר ע"י האלוף שהולכת להיות מלחמה "ש" 1800 שבת.

24. חט' 183 אחראית לקו - קיימו תאומים בין ה-מח"טים של 7 ושל 183 עד ראש השנה. חט' 7 - מיועדת לאיזור "נפח" - סינדיאנה, צומת וסת. החטיבה תהיה בהיערכות גדודית כ-חט' עורפית ולמספר פעולות אפשריות - כללית להתקפות נגד.

25. ה-מח"ט קובע קב' פקודות לשעה 1400 ב-"נפח".

26. 1345 מתכנסים ה-מג"דים ומתחילה ההפצצה והפגזה.

תנועה והתפרסות

27. 1345 - התחלת המלחמה - ה-מח"ט + חפ"ק יוצא לאיזור סינדיאנה ומקים קשר עם ה-מג"דים ונותן הוראה להיות מוכנים לתנועה לגזרה הצפונית. החט' פרוסה.

28. 1430 - מחקבלת אכן פקודה לנוע לגזרה הצפונית.

29. גדוד 71 - נע על ציר וסת - "מרום-גולן" תל-אשיחה (חרמונית). ותופס הבוסטר - 105 והחרמונית.

סודי

30. גדוד 77 נע על ציר נפח - קונטרה ותופס מהבוסטר דרומה - איזור קונטרה ואמיר 109.
31. גדוד 82 - נע לאיזור חושניה ועובר ת"פ 188.
32. מחקבלת פקודה רשמית לחלוקת גזרות:-
חט' 7 - מ-109-110 וצפונה.
חט' 188 - מ-110 ודרומה.
33. גד' 74 - של סא"ל נפשי עובר ת"פ חט' 7 ונמצא מ-109-104.
34. המח"ט מחליט להקים מסגרת גודית נוספת. מאחר וגד' 82 עבר ת"פ 188 בהרכב פל' טנקים + 2 פל' חרמ"ש.
35. ההערכות של החטיבה ב-061700
א. מ-109-104 בגזרה על הקו הסגול גד' 74.
ב. יתרת כוח החטיבה גד' 77 גד' 71 גד' 75 מתוגבר בכל הטנקים (גד' מאולתר) צומת מרום הגולן - מסעדה לפני 107.

כניסה לקרב

36. עם אור אחרון על ה-6. לחודש באים במגע עם האויב ומתחילים לקבל דווחים מהגדוד של נפשי על (גד' 74) הערכות אויב.
37. במשך הלילה מתקיימות תקיפות טנקים ואז מועבר גד' 77 של קהלני מקונטרה לתל אשיחה (חרמונית).
38. הערכות החטיבה בשעה 062400
א. גד' 71 מתל אשיחה צפונה 105-104.
ב. גד' 77-75 מתל אשיחה לבוסטר.
ג. גד' 74 על "הקו הסגול".
ד. פל' טנקים אחת בגזרת קונטרה ו-109.
ה. כוחות נוספים סיור חרמ"ש בעורף.

החטיבה

39. בימים 6-7-8
החטיבה מנהלת לחימה סטטית כאשר הסורים תוקפים כל לילה לפחות התקפת טנקים מסבית אחת בהפסקות של 3 שעות ועוד מספר התקפות במשך היום.
כל התקפה מתחילה בהרעשה ארטילרית רצינית על הציר ודרכי הגישה.
היה לסורים ברור שאנחנו מתדלקים ומתחמשים על הציר.

40. המח"ט לסיכום
- א. "היה לי ברור שיש לשמור על הציר מסעדה - קונטרה ולכן נערכה החטיבה פרט לעתודה מהכביש ומזרחה".
- ב. "היה לי ברור שאסור שישתלטו על הכביש ובמשימה זו הצליחה החטיבה".
- ג. "לא אישרתי בשום מקרה נסיגה מערבית לכביש".
41. לוחמת הלילה היא בעייה היות והאויב תקף ברוב הלילות ובטווחים של 1000-1500 הם פתחו באש ואנחנו פעלנו בטווחים של 600 מאחר ולהם יש א"א.
42. אינטנסיביות הלחימה והעיבוי מקשים על המפקדים אין מי שיחליף אותם לא ניתן לבצע טיפולים הטנקים מתקלקלים מסיבות שונות.
43. הארטילריה היתה משמעותית מאד בקרב שניהלנו מאחר והוא היה למעשה קרב נייח - הם פעלו מאד ביעילות היינו מטווחים חלק מה-מט"קים נפגע בעמדם במדפים פתוחים.
44. ירי ר.פי.ג'י בעיית החי"ר המצוייד ב-ר.פי.ג'י היא בעייה מאחר והם התקרבו לטווח של 100-150 וירו. לנו לא היה זמן לטפל בהם לאור כמויות הטנקים ולכן סבלנו אבדות.
45. אבידות במפקדים
- היו לנו אבידות במפקדים במספרים רציניים בשלבי הבלימה: 34 קצינים, 21 מפקדי טנקים. אבידות אלו יצרו בעיות קשות מאד בשליטה, נפגעו רשתות הקשר כתוצאה מיציאת המפקד ולא היה מי שיתן הוראות. זה יצר בעיות של ארגון מסגרות מחדש.
46. ריכוז החטיבה ואי פיצולה הוא אחד הגורמים החשובים להצלחה - "לא נתתי לפלוגה להתרחק מחוץ לטווח השליטה".
47. ההכנות שביצעו בשטח איפשרו הגנה טובה:-
- א. תעלת ה-נ"ט שבלמה וניקזה את האויב.
- ב. שדות המוקשים שהונחו.
- ג. הרמפות שאיפשרו לעמוד שעות ללא החלפת עמדה.

4

משרד הבטחון
ארביון צה"ל ומערכת הבטחון

סוף הת'ק

5000 (1.70)

28/דא